Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК XC. Ч. 2. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го СІЧНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 5, 1983 No. 2. VOL. XC.

„Іде зоря чудна з восток на полудне — до Христа, рожденого для нас всіх!"

„ХРИСТОС ПРОЖИВАЄ В МЕНІ..."

(РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ ІЄРАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, ВІДРОДЖЕНОЇ В 1921 РОЦІ, ДО ВСЕЧЕСНОГО ДУХОВЕНСТВА І ВСІХ ПОБОЖНИХ ВІРНИХ НАШОЇ ЦЕРКВИ, НА ЧУЖБИНІ І В УКРАЇНІ ПЕРЕБУВАЮЧИХ)

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

І прийшли, поспішаючи, і знайшли там Марію, Йосипа і Дитину, що лежала в яслах (Лук. 2:16)

Сьогодні ми поспішаємо в Храм Божий, до Святої Родини прославити Народжене Дитятко, Христа Сина Божого, бо Він прийшов днесь із небес, щоб спасти люд увесь. Христос прийшов на землю і приніс загибаючому людству мир і спокій. Цей мир і спокій приніс Христос в слові і вклав їх в серця людей. І тому в святу Різдвяну Ніч вперше пролунала ангельська пісня над світом : Слава на небі Богу, а на землі спокій, між людьми благовоління! Христос прийшов на землю і став Чоловіком, щоб відродити людство і непохитну віру в Бога і Його діла, щоб очистити людину від лицемірства, неправди, обману, ненависти і братозневаги.

Христос приніс братерство і любов, які відкрили людині двері до раю і царства небесного і вічного життя.

Безбожники стараються знищити віру в Бога, запровадити свій мир, який тримається на неправді і пригніченні людини людиною. Спільнота, що втратила мир Христа, перетворюється в отару, яка нездібна організувати своє життя. Спокій і мир Христа перебувають в святій Христовій Церкві.

Сьогодні вороги Христа стараються знищити св. Церкву. Поважно захитані моральні основи християнства. Діти виростають в антихристиянському оточенні, без пізнання Бога, без Церкви і релігії. Зростає ненависть, гордість, братозневага і злочинство. Людина губить образ Божий. Світ відходить від Христа і стає над прірвою.

Не минули сили зла і наш український народ; ці сили зла хочуть знищити і Українську Автокефальну Православну Церкву соборноправну, відроджену в 1921 році. Збереження християнських засад і скріплення Української Автокефальної Православної Церкви з 1921 року — це і є завдання всіх українських животворчих сил. Прийдімо до св. Церкви, прийдімо до Новонародженого Христа, покаймось у своїх гріхах і просімо у Христа миру і спокою, які Він приніс на землю з Його народженням. Мир, спокій, надія і любов запанують між людьми тоді, коли кожний з нас скаже: і живу вже не я, а Христос проживає в мені (гал. 2:20).

З нагоди радісного свята Різдва Христового, свята миру і спокою, надії і любови вітаємо український нарід в Україні і в розсіянні сущий.

Христос Рождається! Славте Його!

Блаженніший Митрополит **Григорій**

Дано в Чикаго при св. Покровському Катедральному Соборі
7-го січня 1983 року Божого.

ШУКАЮТЬ КОМПРОМІСУ У СПРАВІ ПОРЯДКУ НАРАД

Бейрут, Ливан. — Ізраїльська і ливанська сторони зустрілися в понеділок, 2-го січня, на переговорах уже третій раз на протязі тижня, але все ще не прийшли до порозуміння щодо порядку нарад. Ізраїльська і ливанська делеґації разом з американським спеціяльним висланником Моррісом Дрейпером зустрілися цього разу, як і перший раз, у скромному готелі в містечку Хальде, приблизно п'ять миль на південь від Бейруту.

Голови делеґацій — М. Дрейпер, Дейвид Кімхе від Ізраїля і Антуан Фатталь від Ливану — вели переговори окремо тоді, як всі інші члени делеґацій чекали кілька годин результату їх розмов, тобто виробленого і узгодженого порядку дня.

В кінці зустрічі американський делеґат Джан Рід прочитав заяву, в якій було сказано: „Ми будемо продовжувати наші зусилля для досягнення порозуміння щодо порядку нарад на нашому наступному засіданні, яке відбудеться в четвер, 6-го січня, в Кірiят Шемона, Ізраїль".

Ливанська сторона у своїй заяві висловилася так: „Сьогодні ми продовжували наші зусилля осягнути порозуміння щодо порядку нарад. Ми не можемо розпочати обговорювати конкретні питання, не вирішивши порядок цих питань".

Як відомо з попередніх повідомлень, ізраїльська сторона висуває на перше місце питання нормалізації відносин між Ливаном та Ізраїлем, а ливанці найважливішим вважають виведення ізраїльських, сирійських та палестинських військ із своєї території.

Ізраїльці ставлять питання виводу військ у списку питань переговорів нижче, висуваючи перед ним також питання торгівлі, культурних зв'язків, туризму та інших взаємовигідних зв'язків з Ливаном.

ВАТИКАН ВІДКИДАЄ ЗАКИДИ МОСКВИ

Рим, Італія. — Ватикан зареагував у четвер, 30-го грудня, на різкий особистий напад советських засобів масової інформації на Папу Івана Павла II.

Відповідь була незвичною, як і сама критика. Советський Союз звичайно стримувався в минулі роки від персональних нападів на голову Католицької Церкви. Ватикан також рідко коли вважав такі обвинувачення гідними відповіді.

Виразна заява Ватикану говорить, що обвинувачення Апостольської столиці в „підбурюючій діяльности", жертвою якої нібито стала Польща та інші країни „не потребують ні коментарів, ні відповіді".

Не зважаючи на це,заява продовжувала: „Це суперечить фактам дійсности, а ситуація, яка є всім відома, говорить сама за себе, і проти загального громадського осуду нічого сказати не можна. Вона також суперечить тій оцінці, яку дали їй советські джерела, включаючи офіційні, які не раз визнавали велику здібність і невтомну працю Папи Івана Павла II для справи миру і справедливого рішення важких проблем, які загрожують людству".

Богдан Лепкий

ГОРЯТЬ СВІЧКИ

Горять свічки, синявий дим
Снується попід стелю, —
Думки мої біжать за ним
У батьківську оселю.

Спішаться, бо далеко їм,
Далеко, брате, друже...
Прибігли, Боже! Де наш дім?
Лише колядка тужить.

Лише колядка та сама
І ті самі звичаї
А люди? Люди де? Нема...
Де ділися?.. Не знаю...

Колядка чайкою літа
Від Дунаю до Дону,
Коли ж прийде година та,
Що вернемось до дому?!

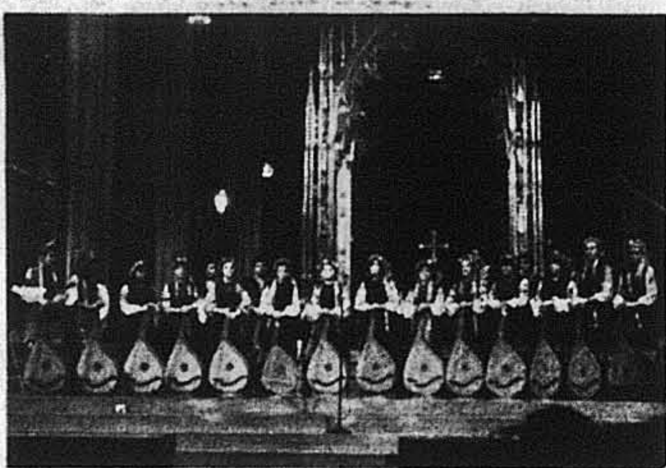
І де цей дім, де наш хором
На тисовім помості?
Чи те, що предкам було сном,
Прийде до нас у гості?

Чи сядемо в своїх хатах
Колись до Святвечері,
Забувши про журбу і страх,
Як справжні господарі?

Не даром пісня тисяч літ,
А може й більше — тужить —
Далекий шлях, великий світ,
Не тратьмо віри, друже!

Малюнок Едни Сміт-Дейвіс *В-во „Ореста", Австралія*

Ансамбль Бандуристів виступав в катедрі св. Патрика

Ансамбль Бандуристів в катедрі.

Ню Йорк, Н.Й. — У четвер, 16-го грудня 1982 року, Ансамбль Бандуристів взяв участь в святочному концерті катедри св.Патрика о год. 7:30 вечора. Головними виконавцями цього річного різдвяного концерту були: Катедральний хор св. Патрика, хор Об'єднаних Націй та збірний хор середньошкільної молоді Ню Йорку під керівництвом відомого диригента Джана Матли.

Сама поява бандуристів в стилевих строях з бандурами викликала підкреслене захоплення публіки, яка прийняла їх довгими і рясними оплесками.

Бандуристи виконали три колядки: „Во Вифлеємі", „На йорданській річці", „По всьому світі" та популярного вже тут „Щедрика". Юліян Китастий, мистецький керівник Ансамблю, скористав з надзвичайної нагоди і сказав, що „Керрол оф де беллс" — це є українська колядка українського композитора Леонтовича.

З бандуристами виступала молода, відома солістка Лариса Магун-Гурин. Вона проспівала „Свята Ніч". На бандурах акомпаньювали Ліда Чорна і Івась Лехіцький.

Катедра св. Патрика була вщерть виповнена.

Бандуристів запрошено дати ще один концерт на другий тиждень, але на жаль це був вакаційний час і багато з бандуристів запланували виїзди.

ПОВСТАНЦІ В АФГАНІСТАНІ НАПАЛИ НА ДРУГЕ ЛЕТОВИЩЕ

Ісламабад, Пакістан. — Як повідомляють західні кореспонденти зі столиці Пакістану Ісламабаду, афганські мусулманські повстанці минулого тижня заатакували вже вдруге советське летовище в Афганістані. Цим разом це було велике летовище в Баграмі на північ від Кабулю.

Дипломати не подають дати нападу, але сказали, що вона зійшлася з датою атаки на летовище в Джалялябаді, де було знищено понад 10 советських гелікоптерів, зруйновано стартову смугу і будівлі летовища. У Баграмі також заподіяно великої шкоди літакам та будинкам на летовищі.

Успішному переведенню нападу на летовище допомогли советські вояки, які походять з мусулманських середнєазіятських республік. Солдати-узбеки показали партизанам проходи на замінованих полях, які оточують летовище.

Дипломати також повідомляють, що афганські повстанці все більше і більше отримують співчуття та підтримку від прикордонних советських республік. Подорожуючі по цих республіках повідомляють, що все більше і більше протисоветських летючок появляється серед населення цих республік.

У ФРАНЦУЗЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ ВІДЗНАЧЕНО МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ

Париж, Франція (В.М.). — В річницю проголошення Всесвітньої Хартії Прав Людини 10-го грудня відбулася у Французькому парляменті маніфестація в обороні прав людини у Східній Европі. Це відзначення організував Комітет за свободу і суверенність народів СССР і Европейського Сходу, у якому відограють поважну ролю українці. Посол соціяльно-демократичного союзу (християнсько-демократична партія) Ж.М. Дає прийняв спонзорство цієї маніфестації та її очолив. Були запрошені делеґації від окремих східньоевропейських народів та відомі французькі прихильники поневолених народів.

Саме зібрання відбулося в конференційній залі християнсько - демократичної групи у присутності біля 50 осіб. Посол Дає відкрив зібрання, привітав присутніх в приміщеннях французького парляменту, який „символізує не лише свободу французького народу, але й усіх народів, що до неї прагнуть", та висловив надію, що Захід і Мадридська конференція зуміють зайняти належне становище до нового розвитку у зв'язку зі зміною влади в Кремлі.

Д-р К. Митрович, голова Комітету, з'ясував ціль зібрання, закликав речників окремих груп зайняти коротко становище до поточної хвилі від своїх народів, і сам представив таке становище від українців: українці очікують виразнішої позиції щодо репресій людських прав, а також національного поневолення в Україні й інших республіках СССР. Після нього склали подібні заяви, наголошуючи ілюзорність Заключного акту Гельсінкських Угод і неспроможність Мадридської конференції домогтися його виконання представники Литви, Мадярщини, Польщі, Грузії, Естонії Болгарії й Афганістану. Позачергово виступив також речник „Свобідної Росії". Столипін, який солідаризувався з вимогами поневолених народів, закликав до єдности в боротьбі з комунізмом і вислухав (без опонування) твердого засудження російського імперіялізму й колоніялізму. Від французів виступали адвокат Мікель, який боронить справи дисидентів, полк. Фужероль, що заступав Европейську федерацію комбатантів, та журналіст з „Фіґаро", що розкрив советські махінації довкола перебрання будинків балтицьких амбасад в Парижі. До приявних приєднався з висловом солідарности ще один посол демократичного центру Бонвард.

Присутні схвалили телеграму до президента Міттерана такого змісту:

„Зібрані під проводом депутата Ж.-М Дає з нагоди Міжнародного дня прав людини представники народів Східньої Европи та СССР висловлюють бажання, щоб Франція визначила свою ясну й ефективну політику щодо сприяння людським правам та відзискання національної суверенности народів Східньої Европи та СССР. Пригадуючи вашу недавно висловлену думку, що треба дати цим народам надію, а не лише можливість життя, бажаємо ствердити, що Захід досі не подав належної допомоги цим народам у їхній боротьбі проти тоталітарного поневолення. Сподіваємося, що у своїх нових ініціятивах Захід зуміє підтримати прагнення цих народів, а не сприятиме консолідації режимів, що були насильно накинені цим народам".

Участь українців у цій маніфестації була замітна. Крім д-ра Митровича, в імпрезі взяло участь 10 українців. Ред. Малинович з „Українського слова" звернувся під кінець із закликом до присутніх взяти участь в протисоветській демонстрації 22-го грудня на Шан Елізе, яку влаштували українці та інші групи з нагоди 60-ліття існування тюрми народів — СССР.

ПОНАД 1,500 ВОЯКІВ і поліцаїв розпочали свої дії в четвер, 29-го грудня, щоб розгромити маоїстські терористичні групи у Південному Перу. Минулого тижня президент Перу Фернандо Беляунде Террі видав наказ взяти сім провінцій у трьох округах країни під військову контролю і розгромити ліві групи партизанів, які тероризують і спустошують цю частину країни.

„НАРОДИВСЯ НАМ СЬОГОДНІ СПАС..."

(РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ СОБОРУ ЄПИСКОПІВ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ)

„Бо ради нас народилося Дитятко — Предвічний Бог" (Кондак на Різдво Христове).

Улюблені у Христі, Брати і Сестри!
Христос народився — славмо Його!

У святу ніч Різдва Ангел благовістив „радість велику, що буде всім людям, бо народився нам сьогодні Спас..." Нині святкуємо найбільший дар, який будь-коли отримала земля: нині для грішної людини втілився, щоб проповідувати, бути розп'ятим і воскреснути, сам Предвічний Бог Христос.

З того часу, за словами Апостола, „Благодать Божа і дар... щедро спливали на багатьох". Український народ також сподобився тієї благодаті, і ось ми стоїми вже на порозі нашого тисячоліття у Христі.

Тож цей час, що ще відділяє нас від великої річниці, присвятімо Христові. Наше Йому служення має бути таке ж щире, як дари, що їх принесли Дитяткові Христові пастухи з їхнього убозтва, а мудреці — з достатків.

„Бог є любов — навчає апостол Іоан, — хто перебуває в любові, у Бозі перебуває, а Бог у ньому". Нехай же любов буде нашим найщедрішим даром Христові!

Та, на жаль, немає любови між нами. Поділені, розсварені, не здобуваємо ми благодійної єдности, без якої ніколи не бути нам вільним християнським народом.

Одначе й у поділі може бути єдність. Не питаймо лише нашого ближнього про його особисті переконання, а подаймо йому наше осяяне і зм'ягшене любов'ю серце. І то не завтра, а вже нині, коли так щедро розкрилася Господня любов до нас у День народження Христа.

Поділімо нашу любов також з тими, що на далекій Батьківщині; і з тими, що в холодній чужині на засланні перебувають або у в'язницях терплять неповинно. Побудьмо помислами з ними, позбавленими храмів Божих, колядок і куті, наражених щохвилинно на знущання. Пам'ятаймо водночас, щоб наша любов не переходила в потурання недругові Христа і нашого побожного народу.

У цьогорічне свято Різдва Христового перебуваймо спогадами і печаллю нашою з тими незабутніми, що їх п'ятдесят років тому замучили голодом вороги Господа і народу українського. Тоді червоні московські людоненависники вирішили здійснити ще один жахливий задум на знищення нашої Вітчизни — України. У нестерпних муках голодування і замерзання загинули позбавлені хліба і даху над головою мільйони наших братів і сестер. Віримо, що Христос-Спаситель подав вічне блаженство душам незабутніх страдників і що задля їхніх терпінь вирятує їхню Батьківщину-Страдницю від мук неволі.

Апостол Павло благає нас перебувати у лагідності, „з довготерпеливістю пробачаючи один одному в любові..." Тож повторімо за Апостолом — собі й усім нам: „Наставляйте безладних, потішайте малодушних, піддержуйте немічних, будьте терпеливі". Так допоможи нам, Всеблагий Господи, принести Тобі дар любови, бож Ти задля нашого спасіння зволив сьогодні зійти до нас і перебувати з нами!

Христос народився — славмо Його!

† **Мстислав,** Митрополит
† **Марко,** Архиєпископ
† **Константин,** Архиєпископ
† **Анатолій, Єпископ**

Різдво 1983 Року Божого.
Савт Бавнд Брук, Ню Джерзі.

Рахунки за газ були зависокі

Вашінгтон. — У рішенні, що стало прецедентом, федеральний суддя доручив фірмі, яка доставляє природний газ для огрівання мешкань в більшості східніх стейтів ЗСА, повернути своїм клієнтам понад 100 мільйонів долярів.

Суддя федеральної комісії для справ енергії, Майкел Левент, ствердив офіційно, що газова корпорація Колюмбія допустилася надуживань, через те, що купувала великі кількості дорогого газу тоді, коли мала можливість використати дешевий.

Адвокати, які у тій справі репрезентували групи споживачів, є дуже вдоволені тою постановою федерального судді та уважають її перемогою і прецедентом на майбутнє.

Речники корпорації Колюмбія ще не висловилися на тему того рішення. Корпорація, яка має свій осідок у Вілмінґтоні, Дел., постачає газ до 71 місцевих підприємств достави газу в Ню Йорку, Ню Джерзі, Пенсильванії, Мериленді, Вірджінії, Кентакі, Вест Вірджінії, Огайо та Дистрикті Колюмбія.

Справа природного газу була причиною широкого обговорення в 1982 році тому, що ціни на нього помітно піднеслися, хоча кількість не була менша. У 1982 році ціни для поодиноких споживачів піднеслися на 20 відсотків, а в деяких стейтах середнього заходу навіть на 50 відсотків. Це й стало причиною, що Уряд рішив перевірити справу та довести до остаточного рішення.

З радісним празником
РІЗДВА ХРИСТОВОГО і НОВИМ РОКОМ

шлемо, усім нашим членам-союзовцям, читачам наших видань, усім співробітникам і всім людям доброї волі — українцям і українкам у розсіянні сущим, наші найщиріші побажання многих літ, здоров'я, щастя і успіхів !

ЕКЗЕКУТИВА УНСОЮЗУ і В-во „СВОБОДА"

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„А на землі мир..."

У тому різдвяному святочному часі раз-у-раз чуємо ці слова у різних, прерізних зверненнях, у колядах, а перш усього у закликах провідників усіх Церков, що відзначують народження Христа.

Чи беруть однак собі їх до серця ті, що їх слухають? Чи роздумують більше як звичайно над їхнім значенням?

Здається, що так воно не є, бо нічого, дослівно нічого, не вказує на те, щоб людство стриміло до того леґендарного миру, про який тепер, у святочний час, ще більше говориться, як звичайно.

Ось поруч із закликами до миру і любови з приводу Різдва Христового часописи, радіо, телевізія далі подають безперервно вістки про зброєння, про збройні конфлікти, про повну неспокоїв ситуацію в Польщі, Ливані, Афганістані. А рівночасно реєструємо щоденно невгаваючі злочинства, напади, крадежі, вбивства, спрямовані проти звичайної пересічної людини. Одним духом говориться і пишеться про настрої доброти, любови, спокою і про насильства, заворушення, бездумне нищення чужого майна.

Що причиною цього? Чи може людство вже так окрадене з усіх гарних почувань та починів, що навіть не може сприйняти цього мирного настрою, що його повинен принести час Різдва? Чи може насильство над звичайною безборонною людиною є вже частиною життя, якого не можна змінити навіть на один-два дні у році? Не раз думаєш — так воно вже справді є, коли стільки ненависти, зла і ворожого відношення людини до людини зустрічаємо на кожному кроці... Не диво, отже, коли людина стає щасливою вже із звичайного сердечного усміху, із теплого слова, із сильнішого потиску руки.

Ось нещодавно чули ми ствердження відомого радіового коментатора, що для нього ознакою Різдва була хвилина, коли до нього усміхнувся митний урядовець. А незнайомий у вінді Української Будівлі в дорозі до редакції „Свободи" ствердив подібне, коли подякувалося йому за те, що він затримав на хвилину вінду.

Як бачимо — мало вже треба людині, щоб вона не почувалася скривдженою чи осамітненою. Щоб не почувалася, згідно з нелюдською засадою, що „людина людині — вовк".

Як мало також було б потрібно, щоб і серед українців викликати такий настрій тихого миру, взаємної вибачливости, зрозуміння. Якби тільки найшлося у нас трішки доброї волі.

Тому саме цієї доброї волі бажаємо усім у день Різдва Христового і в Новому Році. А коли буде у нас добра воля, тоді прийде і усміх на обличчя і вирозуміння взаємне у дрібних родинних неполадках і вирозуміння до таких же дрібних по суті непорозумінь у громадському житті. Тоді прийде також ця сердечність, що може загріти і додати віри, що таки справді „на землі мир".

Марта Р.

РІЗДВО У СТРУМЕНІ ЖИТТЯ

Вона була студенткою університету і приїхала на різдвяні ферії додому в мале містечко. Привезла зі собою книжки, щоб вчитись, але на те не стало часу. То засідання студентської секції, то збори Кружка „Рідної Школи" в справі коляди, та вкінці й приготування до свят. Книжки так й залишились у валізці.

І ось Святий Вечір. З'їжджається уся родина (старший брат приїхав здалека тільки на один день, щоб спожити з батьками святу Вечерю).

— Добре, сину, добре, — каже батько, — що тягнешся до рідного гнізда.

Смеркається, засвічують ялинку. Просфора з медом. Побажання. Згадка про предків і кутя для них.

Свята Вечеря починається.

А під вікном уже перші колядники. Такі зворушливі дитячі голоси, кожний інший. Такі щирі, такі безпосередні ці перші вістуни Різдвяної ночі. Сиплються у подолки горішки, цукерки, гроші...

А по вечері, коли вся родина зібралась біля ялинки та обділилась дарунками, молодший брат споглядає на годинник і дає очима знак сестрі:

— Ви кудись спішитесь? — питає мати.

— Йдемо колядувати на „Рідну Школу".

— Уже сьогодні?

— Адже ж „Рідна Школа" нас вивчила, виховала. Це тільки довг вдячности. — І пішли.

Найперше вітають зі святами директора гімназії „Рідної Школи", де й була збірка колядників, а коляду в місті починають від отця пароха.

Почули тупіт ніг біля ганку і вже двері — навстіж:

— Заходьте, заходьте.

— Бог Предвічний..." — З нашими голосами зливаються й голоси всіх присутніх. Уся хата залита колядою. А потім гостина і обдаровування „Рідної Школи". Дочка отця пароха вже одягнулася, йде колядувати з нами.

На вулиці ні душі. Скрипить під ногами сніг, бліде сяйво місяця, а в душі радісний спокій, — ми загорнуті у чари святвечірньої ночі. Минають хвилини чи години. Хто ж їх злічить? Аж ось на перехресті вулиць зустріч з колядниками читальні „Просвіти". Вони музиканти, мають свою оркестру.

— А що якби ми разом заграли і заспівали „Бог природу", знаєте цю коляду? — питає наш диригент, — „Бог природу, щоб освободити, посадити у Сіоні на троні, Сам смирився, воплотився".

Гай, гай! Ще й досі вчуваються звуки цієї прекрасної різдвяної пісні, ще й досі звучить у вухах сольо Ліди, ще й досі бачу постать синьоокого поета Івана, який, ставши на камені, деклямує свій щойно складений вірш...

Пройшла північ. Розходимось, бо треба хоч трішки перепочити, а Служба Божа починається рановранці. Звідусіль тягнеться народ до церкви. Дороги прямо залиті людьми. Самою серединою йде молодь, побравшись за руки, врочисто одягнута, розсміяна, розговорена. А боками доріг старші, деякі ще у давніх українських кожухах, молодиці у пишних в'язаних на голові хустинах.

Відзиваються у церквах дзвони... Настає всенародне українське святкування Христового Різдва.

• • •
•

А потім був Львів. Тут Різдво і його врочистості були вже втиснуті в мури наших церков і українських домів. Гомоніли могутні церковні хори, ясніли ярко освітлені вікна, пахло ладаном і смерекою і снувався інтимно родинний святковий настрій.

Бо вулиця Львова гомоніла своїм звичайним щоденним життям: спішили люди до праці, дзвонили і немилосердно скрипіли на закрутах трамваї; голосним криком вихвалювали свої товари по закапелках гандлярі. Наче „чуже" місто на нашій, українській, землі.

• • •
•

І прийшла Друга світова війна. Розвіялись родинно веселі і всенародні святкування. Примеркла і церковна торжественність. Роз'єднані члени родини: одні в тюрмах, інші вивезені на Далекий Схід, а ще інші заховались перед ув'язненням. Розгубленість. Непевність завтрішнього дня. Пригнічення...

У хаті холодно і голодно.

І ненадійно дзвінок вхідних дверей. Це Оля і Оленка — мої колишні учениці.

— Принесли вам трішки вугілля, щоб погрілись бодай на Різдво, — і втискають у коридор невеличку валізку.

— Прошу зайти.

— Ні, ні, ми спішимось:

— Христос Родився!

— Славімо Його! — Уже зникли на закруті сходів.

Дуже вчасним ранком йдемо до церкви (праця починається в 7-ій годині ранку); тиха Богослужба, а народу зібралось, що й стати ніде. В кутку за вхідними дверми два вояки совєтської армії. Зіщулились, неспокійно споглядають на двері, в руках шапки...

І кінцеве „Бог Предвічний" співає вся церква. Та яке ж воно притишене сьо-

(Закінгення на стор. 7)

Іванна Савицька

Різдвяні легенди

ПАВУЧОК

В темних куточках фармерської комірки чи стодоли можна надибати сірого павучка з довгими, незграбними ногами, який тче тонюсінькy павутину.

Давним-давно отакий звичайний павучок пробудився у стайні від незвичайного світла. І щож він побачив? Над жолобом-колискою похилилась молода мати й обгортала пеленою голісіньке дитятко.

В стайні було холодно, а віл, віслюк і овечка дихали на дитину, щоб її хоч трохи огріти. Тоді павучок взявся чимдуж за роботу. Він ткав і ткав тендітне шовкове прядиво і поклав свою працю перед Дитятком Ісусом.

Марія обгорнула теплим накривальцем Дитину і сказала:

— Від нині будеш вістуном доброї долі. Кожного, хто тебе найде, зустріне щастя!

І сьогодні веселі діти прикрашують срібними і білими ниточками ялинку, як колись павучок обгортав павутинням новонародженого Бога.

ДЯТЕЛ

Дуже-дуже давно на узліссі жила старенька бабуся. Хатка її була стара, як і вона сама, зачинена знутра на великий засув, щоб часом якийсь волоцюга не знадобився до хати.

Одного разу, коли бабуся пекла для онуків солодкі медяники, хтось постукав до закритих дверей.

— Хто там і чого хоче? — спитала вона, налякана несподіваним гостем.

— Це я, жінка з дитинкою. Пустіть у хату, щоб погрітися трошки.

— У мене немає часу, відповіла стара бабуся, — ідіть до другої хати.

Жінка з дитятком пішла але в бабунинім серці прокинулось щось живе, щось тепле і спочутливе до чужого невтішного горя. Вона відчинила двері і роздивлялась за гостею.

В лісі не було нікого, він шумів у вечірньому сумерку.

Тоді бабуся, проливаючи сльози, забажала перемінитися пташкою і наздігнати прогнаних подорожніх. Її бажання сповнилося. Вона прокинулась дятлем і стукає об дерево аж по нинішний день так, як колись Пречиста з малим Дитятком стукала до її хати.

ЯЛИНКА

Коли над полями Вифлеєму засвітила ясна зоря і сповістила світові народження Божого Сина, прийшли до вбогих ясел люди, звірята і природа.

— Ходімо й ми привітати Ісуса, — сказала пахуча оливка до стрункої зеленої пальми. Принесемо Дитинці в дарунку розкішне листя і овочі.

Несміливо й боязко відозвалась якась деревина з дуже колючими гілками, якої ніхто дотепер в цій країні не бачив.

— Візьміть і мене зі собою, я теж хочу привітати Ісуса.

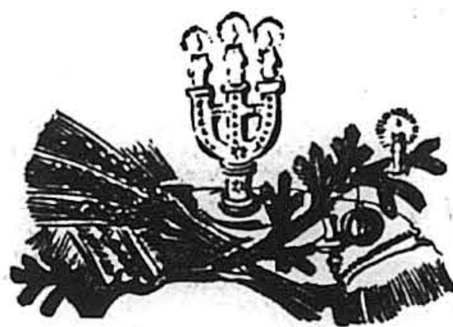
— У тебе немає широкого гарного листя, ні ягід, ні квіток, нічого, і тебе тут не знають, ти краще останься вдома.

Пальма з оливкою пішли поклонитись Дитині, а ялинка лишилась сама. Та тут посипались з неба золоті мерехтливі зорі, лісові пташечки замінились в скляні прикраси, розлогий горіх обсипав ялинку срібними чічками-горішками, а шовкопрядник павук обмотав деревинку своїм золотим павутинням.

Горіюча намистечком з'явилась ялинка біля Божого жолоба, і маленький Ісус простягнув зразу до неї свої святі рученята.

Отак стоїть ялинка вже століттями біля народженої Дитини у кожне наше Різдво.

(Друковане в журналику „Мій Приятель" в 1955-их роках.)

Ольга Соневицька

З КОЛЯДОЮ У КАРДИНАЛА ІННІЦЕРА У ВІДНІ

Було це в 1946 році в Австрії, колись розкішній столиці австрійської монархії, місті Відні. Була люта зима, такий гострий мороз, що старі віденці такого не пам'ятали. Не було харчів: ні купити ні дістати на картки. Місто темне, бо не було електрики; бідне, бо большевики на самому початку розбили крамниці, зграбували і вивезли все, не було жадної комунікації...

У такому страшному часі захопили большевики у Відні багато втікачів, між ними і нашу родину. На нас напав страх! Большевики ходили від дому до дому, шукали утікачів-українців і вивозили на „родіну".

Але було треба з чогось жити. Ми взялися кравцювати для совєтських жінок за хліб і горщик зупи. Шили ми, сиділи над роботою в голоді і холоді, при маленькій жарівці або при свічці.

І ось однієї днини, так під вечір, хтось застукав до дверей кімнати. Нас напав жах! Певно енкаведисти прийшли, щоб когось вхопити, бо мали докладні списки інтеліґенції, інтенсивно шукаючи д-ра Степана Витвицького. А що наше прізвище звучало дуже подібно, то ми мали великі клопоти.

— „Прошу ввійти"! — сказала я німецькою мовою. Легенько відхилилися двері і ввійшла людина бідно одягнена, худе обличчя...

— „Слава Ісусу Христу"! — Мені полегшало на душі. Це був о. Володимир Жолкевич, що недавно перебився до Відня. Перед тим він проживав на селі, з якого ледве з родиною втік.

Згодом о. Володимир мовив: „Знаходимося напередодні Різдва Христового. Приходжу просити вас на пробу хору до недалекої німецької церковці. Нам дозволили відбути Службу Божу в захристії. Хто-зна чи доживемо до другого року, такі жорстокі часи — треба приготовитися, щоб заспівати кілька колядок. Збираю знайомих співаків — спокійне шляхетне обличчя дивиться на мене. Забувши за всі недостатки, я обіцяла взяти участь.

— Стараюся, щоб дістати дозвіл піти до кардинала Теодора Інніцера, щирого приятеля українців, щоб заколядувати. Може дістанемо, — додав о. В. Жолкевич.

Співанки нашого невеличкого хору відбувалися у манастирській церкві оо. Сервітів у дев'ятій дільниці Відня.

Переходимо довгими коридорами серед ряду високих колон, а великі статуї святих у полутінках роблять незвичайне враження. У бічній каплиці, де відбуваються проби співу, зимно - зимно; здається слова замерзають у горлі. Бо в мільйоновому місті — вугілля обмаль, його видають на картки; вживання електрики обмежене до мінімум. Сидимо при маленьких свічечках, скорчені і, дрижачи з холоду, розучуємо Службу Божу і колядки . Але почуваємося безпечно — сюди не прийдуть шукати за нами. Нас, співаків, було небагато; не всіх тепер собі пригадую. Окрім мене і мого сина Ігоря, співали ще такі львов'яни як Ольга Стецура, колишня солістка хору Святоюрської катедри, її чоловік мгр Володимир, Катря Войтіховська з львівської опери, дружина о. Володимира з двома донями та інші, мені незнайомі.

Перед литинським Різдвом о. диригент повідомив нас, що дістали дозвіл, щоб заколядувати кардиналові Інніцерові; в цей спосіб скласти йому подяку за опіку над скитальцями, зокрема над нашими священиками, та побажати йому з щирого серця всього добра. Яка радість!

• • •

У архиєпископському палаці біля катедри св. Стефана саме чекали на нас. Була точно 12-та година вполудне, як ми увійшли до великої залі, що ледве-ледве була огріта. Ми стояли зворушені і схвильовані. Тільки о. Володимир з лагідною усмішкою додавав нам відваги.

По декількох хвилинах відчинилися протилежні високі двері. Рішучим енергійним кроком ввійшла висока худощава постать: це був кардинал Теодор Інніцер, архиєпископ Відня. Він спинився посеред кімнати, став коло стола.

Володимир Стецура привітав його з Різдвом Христовим від нас, бездомних людей. І вже наша стара колядка „Бог Предвічний народився" лине по просторій залі палацу, за нею — „Во Вифлеємі" і „Нова радість стала". Ще ніколи, ніде ми не співали так щиро, так сердечно зі сльозами в очах. Бо це співали наші серця, наші душі. О. Володимир так надхненно керував хором, що ми співали тоді, неначе ті ангели над вертепом, забуваючи про своє гідне жалю становище. Кардинал склав руки, як до молитви, і слухав з великою увагою і помітним зворушенням. А на прикінці ми заспівали по-українськи німецьку колядку „Тиха Ніч".

— Це є „Stille Nacht" — казав кардинал, наша австрійська колядка? Але як вона звучить у вашій мові, так дуже м'яко, так дуже ніжно. Я ще ніколи не чув такого виконання. Заспівайте мені ще раз — і ми повторили колядку. По сердечній подяці нас приймали чаєм і тістечками, на які тяжко було в тих часах спромогтися.

І ось ми підходимо до кардинала щоб попращатися. Він кожному зокрема стискає руку і благословить усіх та бажає нам щасливо перетривати тяжкий час.

Поверталися ми із палацу, ніби з іншого світу, вдячні о. Володимирові Жолкевичеві за таку неповторну хвилину в нашому житті.

Анна Власенко-Бойцун

У РІЗДВЯНИЙ ЧАС 1940 РОКУ

(Уривок із споминів учительки)

У наше село Волцнів, тепер Заріччя Жидачівського району, вмаршерувала Червона армія в дні 21-го вересня, 1939 року, саме на празник Різдва Пресвятої Богородиці в місцевій церкві, а вже від жовтня почалось навчання в місцевій школі, яку зорганізував проф. Василь Волицький, звербувавши мене за вчительку, бо дотеперішні вчителі-поляки виїхали.

На відкриття цієї неповно-середньої школи приїхав представник з району Борисенко та привіз портрети Леніна й Сталіна, що їх власноручно допомагав мені покласти в ті ж самі рамці, де раніше були портрети Пілсудського і Мосціцкого, картони яких послужили, щоб підкласти паперові портрети совєтських вождів. Того ж дня він сам здійняв зі стіни дерев'яне розп'яття Христа, але не кинув на підлогу, як інші польські картини, але зіскочив із лавки і подав мені. Саме це настроїло мене позитивно до нього і я, всміхаючись, подякувала йому, а він відповів по-польському „проше бардзо". Тоді я сказала йому „Ваше прізвище, як і моє, типово українське —енко, тож думаю, що можемо говорити в рідній мові". „А я думав, що ви полька" — і почав розмовляти добірною українською мовою без русизмів, що їх вживав раніше. Так і почалось наше знайомство. З того часу він часто почав заходити в нашу школу і дружньо чи навіть довірочно повчав мене, що треба, а чого не треба робити.

Його поради були такі: запишіться до комсомолу і „відрубайтесь від батьків". Одначе записатись до комсомолу мені видавалось нікчемним, а залишити старого батька, священика і матір — злочинним. Все ж таки за його радою я почала переконувати мого батька, щоб віддав церковні поля до колгоспу, зліквідував господарку та перенісся до шкільного будинку, тимбільше, що школа була близько церкви, а парафіяльний будинок на кінці села, над озером чи радше — над старим руслом річки Стрий, де колись була дерев'яна церква до повені в 1928 році, а нову церкву, школу і народний дім побудовано на горбку в середині села, звідкіля розходились шляхи до Стрия і Львова. Вкінці батько погодився передати ерекційні поля до колгоспу, на яких ще були невикопані цукрові буряки, призначені для цукроварні в Ходорові як і попередніх років, а добрі парафіяни зібрали їх даром, допомагаючи довголітньому священикові заплатити високі податки, накладені совєтською владою.

Власне зголошуючи приналежні до церкви 30 гектарів землі до колгоспу, я познайомилась із Сергієм Петровичем Коломійцем, очевидно, партійцем. Він був мужчина високого росту з правильним ґерманським обличчям й європейськими манерами, але говорив тільки російською мовою. Він урядово почав випитувати мене, чому мій батько бажає віддати поле до колгоспу і чому сам не прийде полагодити справу. Я відповіла йому, що моєму батькові вже понад 70 років і він не в силі виконувати пільні роботи та й не може прийти до сільради, бо у нього болять ноги, а я мусіла б витратити багато часу, щоб його сюди привезти, тому що після навчання вожу цукрові буряки на станцію; старенькe ж 200-літнє приходство віддалене 2 кілометри від сільради. Він вкінці погодився і сказав, що я можу принести заяву, підписану батьком, і привести одну корову. Так, отже, вже другого дня вранці я сама привела корову до колгоспу і принесла до сільради заяву, підписану батьком, в якій тато дописав, „що до часу вирішення митрополією справ церковного майна, він з огляду на старість віддає тимчасово поля для вжитку колгоспові", з чого добре посміявся місцевий голова сільради, кажучи: „Паннунцю, вам дуже пасує водити корови!" А потім поважно сказав: „Працюйте в нашій школі, а ми вам не зробимо кривди". І додержав слова.

Тиждень перед новим роком 1940-им відбулась у Жидачеві учительська конференція, на якій поруч програмових і педагогічних справ присвячено багато часу підготовці вечора „діда Мороза" для дітей і молоді. На вечір мали приїхати гості з району, обдарувати дітей цукерками і тістечками та навчити співати „Інтернаціонал".

Щоб підготовити цей вечір, я вже зранку почала з дітьми прикрашувати ялинку різними прикрасами, що їх самі діти робили і клеїли з червоного паперу, що на конференції нам дали разом із формою п'ятикутньої зірки. Біля другої години пополудні повторила я вправи до пісні „Сипле сніг" і перевірила віршики, що їх діти мали деклямувати, також роздані учителям на конференції про щасливе колгоспне життя та „батька Сталіна"

Гості з району мали приїхати в 3-ій годині по полудні, але запізнились, тому діти почали колядувати, а коли вже все переспівали що знали, захотілось їм співати пісню ту, що нас навчив тато минулих років на релігії. Я дуже просила дітей, щоб не співали тієї пісні — „Оспомагай нас, Діво Маріє", бо побоювалась, що гості з району можуть над'їхати в кожній хвилині, та пояснювала їм, що це не різдвяна пісня і що її треба співати в церкві. Але діти як діти, вперлись і дуже просили „хоч одну стрічку", просимо"! Отже, вкінці я дозволила співати цей католицький гимн, що став дуже популярний в Галичині після здвигу молоді у Львові в 1933 році „Українська молодь Христові", що його з величезним успіхом підготовили священики за інструкціями Митрополита Андрея Шептицького, як протест проти атеїзму в Україні та шовіністичного пацифікаційного варшавського терору.

І саме в хвилині, коли діти з ентузіязмом співали : „хочемо Бога — він наш цар", двері прожогом відкрились і в клясу влетів з кошиком цукерків Борисенко і закричав до мене по-російському „сумашедшая учительница"! Діти моментально втихли. А моя улюблена Настуся сказала переконливо: „Це ми самі заспівали. Вчителька не хотіла, щоб ми цю пісню співали". Борисенко охолов. Підійшов до дверей, поглянув на коридор і закрив двері. „Я вас подружньому захищаю, а ви контрреволюцію робите , — і вже зовсім спокійно додав.–Добре, що нікого не було тут".

Після того я сказала дітям вправляти і співати „Сипле сніг", що вони гарно виконали,а Настуся виголосила віршик про „батька Сталіна", що зовсім привело Борисенка до рівноваги. Він вибрав з кошика цукерки і, звертаючись до дітей, сказав: „От вашій вчительці дам цукерок, бо вона вас гарно навчила вправи, а вам не дам, бо не слухаєте її", але через хвилину дав усім дітям цукерки.

Я сподівалася, що вечір „діда Мороза" відбудеться в шкільному будинку, але в клясу прийшла секретарка Борисенка і щось йому шепнула. Борисенко велів мені і дітям іти до комсомольського клюбу. А коли ми вийшли на вулицю, то я побачила, що напис „Народний дім" знято, а на тому місці бовванів новий червоний напис „Комсомольський клюб". В залі теж не було вже образу гошівської Матері Божої, ані портретів Шевченка, Франка і Лесі Українки, лише величезний портрет Сталіна та серп і молот (хоч пізніше на бічних стінах появились знову портрети Шевченка і Франка .

На середині залі стояла ялинка, обвішана червоними п'ятикутніми зірками і червоними свічками. Секретарка Борисенка розказала дітям казку про„діда Мороза"та про „добродійства" Сталіна, що дбає за всіх дітей світу. Потім діти робили вправи і деклямували віршики. Вкінці Борисенко і його секретарка заспівали — „Вставайте гнані і голодні" та казали всім людям на залі співати „найкращу пісню в світі". Сонце вже заходило, коли ціла парада з дідом Морозом закінчилась, а нові окупанти від'їхали панськими залубнями до Жидачева.

Я поверталася додому втомлена і прибита. Під ногами скрипів сніг, на заході червоніли хмари, що виглядали так само зловіщо, як червона зірка на ялинці та серп і молот, які стинали голови або приголомшували, прибивали людський мозок. Я роздумувала над своїм положенням і незавидним становищем батьків моїх... Саме сьогодні сказала мені Ксеня про новий податок, культ-збір, що його мають платити всі священики. Як боронитись, як жити, що робити? Це були питання, на які я старалась знайти відповіді.

Різдво 1940 року — було одне з невтішних свят і не лише для мене, але для всієї Галичини. П'ять днів після Нового року пройшли в очікуванні та напруженні, але вірна Ксеня, що тепер була секретаркою в сільраді, не прислала малого сина з умовленим гаслом „мами немає дома", що було перестороґою „утікайте з хати".

На Свят-вечір неначе принишкло, сховалось. Затихли колядники та веселий гамір підлітків. Запанувала тривожна тиша. Лише білі ленти димів, прямуючи прямо вгору, вказували, що в хатах готовлять свят-вечірні страви, а на вулиці пливли пахощі меду і сіна. Коли я прийшла на при-

(Закінгення на стор. 7)

Христос Рождається!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Їх Блаженству Йосифові і Патріярхові Помісної Української Католицької Церкви, Їх Блаженству Мстиславові, Митрополитові Української Православної Церкви, Високопреосвященнішому Кир Стефанові, Митрополитові Української Католицької Церкви в ЗСА, всім Ієрархам Українських Церков, Пластовим Капелянам, всьому нашому Духовенству, нескореному Українському Народові на Рідних Землях, Начальному Пластунові, Головній Пластовій Раді і Булаві, всім Крайовим Пластовим Радам і Старшинам, Станичним Пластовим Старшинам, ВШ. Батькам пластової молоді, Членам Пластприяту, Приятелям Пласту, всім Пластункам і Пластунам та всьому Українському Громадянству

НАЙСЕРДЕЧНІШІ ПОБАЖАННЯ

Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року!

складають

КРАЙОВА ПЛАСТОВА РАДА і КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в ЗСА

Веселих Свят!
Христос Рождається!

З Празником Різдва Христового і Новим Роком

СЕКРЕТАРІЯТ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ і його ПРЕЗИДІЯ

вітають

Український Нарід на Рідних Землях та у вільному світі, Ієрархів, Духовенство й Пастират Українських Церков, незламних Борців-Патріотів в Україні, Проводи Українських Громадських Надбудов, їхні складові Організації й Членство — радісним привітом —

„Христос Раждається!"

та сердечним побажанням —

Щасливого Нового Року!

Президія Секретаріяту СКВУ

ІЗ СВЯТИМ ПРАЗНИКОМ ХРИСТОВОГО РІЗДВА

вітаємо Священний Синод Помісної Української Католицької Церкви під проводом Блаженнішого Патріярха Йосифа і бажаємо найкращих успіхів у змаганні за повну помісність та єдність нашої Многострадальної Церкви.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

КРАЙОВА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІЯРХАЛЬНОГО Т-ВА в ЗСА

Веселих Свят!

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Їх Блаженству Йосифові і Патріярхові Помісної Української Католицької Церкви, Їх Блаженству Мстиславові, Митрополитові Української Православної Церкви, Всім Ієрархам Українських Церков, Пластовим Капелянам, всьому нашому Духовенству, нескореному Українському Народові на Рідних Землях, Начальному Пластунові, Крайовим Пластовим Організаціям і їхнім Проводам та усім Пластункам і Пластунам в цілому світі та всьому Українському Громадянству

бажають

Веселих Свят Рождества Христового і Щасливого Нового Року!

Головна Пластова Рада
Головна Пластова Булава

Українська Вільна Академія Наук у США

щиро вітає

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ

Ієрархію Українських Церков, Голів Християнських Об'єднань, Українські Наукові Установи, Українські Організації, Членів Академії і Членів її Фундації, Прихильників Української Вільної Науки і все Українське Громадянство.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Управа УВАН у США

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬНИЙ КОМІТЕТ в Ню Джерзі

бажає цілій Українській Громаді і Українському Народові ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

Квітка Семанишин, голова

Український Фестиваль в Голмдел, Н. Дж.

Веселих Свят!

Рідних, Друзів і Знайомих з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ й НОВИМ РОКОМ вітають та здоров'я, радости, щастя бажають

ЛЕСЯ і ВАЛЕНТИН СІМЯНЦЕВИ

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Мій стан здоров'я не дозволяє привітати усіх численних Друзів та Знайомих ІЗ РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ. Дякую Приятелям і „Свободі", які роблять це за мене.

Інж. ЛЕОНІД РОМАНЮК
Сан Дієго, Кал.

Рідним, Приятелям і Знайомим найсердечніші побажання ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО й ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ пересилають

НАТАЛЯ і МИХАЙЛО КЛЕЦОРІ з Родиною
Равдон, Квібек, Канада

СВІТОВА КООРДИНАЦІЙНА РАДА ІСНО

Зі Святами Рождества Христового та Нового Року

бажає

всього найкращого Українському Народові на Батьківщині та у всіх країнах поселення, Ієрархам Українських Церков, Пасторам Української Євангельської та Баптистської Церков, Голові ПУН і Проводові Українських Націоналістів, Президії й Секретаріятові СКВУ, Крайовим складовим Організаціям ІСНО та всьому Членству!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Д-р ВОЛОДИМИР МИХАЙЛІВ, секретар
ПАВЛО ДОРОЖИНСЬКИЙ, голова

Їх Святості Патріярхові Києво-Галицькому ЙОСИФОВІ І, Кардиналові Сліпому — Основникові і Голові Товариства св. Софія, Ієрархії Помісної Української Католицької Церкви, Духовенству, Монашим Чинам, Фундаторам, Жертводавцям Патріяршого Фонду, Членам і Працівникам Товариства св. Софія та всім Мирянам Помісної УКЦеркви

Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року!

бажають

ЗА ТОВАРИСТВО СВ. СОФІЯ у ЗСА і КОМІСІЮ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

Д-р Романа Навроцька **Д-р Роман Осінчук**
Інж. Юліян Головчак **Д-р Леонід Рудницький**

ПЛАСТОВА ФУНДАЦІЯ в НЮ ЙОРКУ

з нагоди

Різдва Христового та Нового Року

засилає

найщиріші побажання Начальному Пластунові, Пластовим Проводам та Управі Пластприяту, а зокрема всім Фундаторам, Добродіям, Будівничим та Жертводавцям Пластового Дому в Ню Йорку.

Дирекція Пластової Фундації в Ню Йорку

Адреса: Plast Foundation, Inc., 144 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

БУДІВЕЛЬНИЙ КОМІТЕТ Української Православної Церкви

св. апп. Петра і Павла в Глен Спей, Н. Й.

сердечно вітає

Митрополита Мстислава, Єпископів та Духовенство всіх Українських Церков, Будівничих громадсько-політичного та господарчого життя нашої еміґрації, Творців української культури в усіх ділянках її, і все Українське Громадянство, зокрема і особливо — Жертводавців нашої новозбудованої Церкви, —

з НОВИМ РОКОМ і ПРЕСВІТЛИМ СВЯТОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

бажає всім Божого Благословення, щастя, здоров'я і повного успіху в справах життя.

В. САЛЕНКО, голова **В. ВАРКА**, секретар

З Різдвом Христовим і Новим Роком!

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК

складає найкращі побажання і сердечно вітає

Ієрархів Українських Церков, Членів Академії і Приятелів Медичних Наук, Українські Наукові Установи у Вільному Світі та все Українське Громадянство.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

Проф. Д-р Петро Смильський, президент

ГОЛОВНА РАДА НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ім. ШЕВЧЕНКА та НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

складає свої найкращі

РІЗДВЯНІ й НОВОРІЧНІ ПОБАЖАННЯ

Членам і Добродіям Товариства та Приятелям української науки, а зокрема щиро вітає з Різдвом поневолених Братів-Науковців в Україні та братні наукові Установи у вільному світі.

Христос Рождається!

УПРАВА й ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ НТШ

Українське Лікарське Товариство Північної Америки

бажає

Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року!

Ієрархам усіх Українських Церков, усім Українським Установам, Товариствам, Організаціям, нашим Членам і всьому Українському Громадянству.

ЗА ГОЛОВНУ УПРАВУ:

Д-р ПЕТРО МОЦЮК, голова **Д-р РОМАН ДАЧКЕВИЧ**, секретар

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року!

Професорам і Студентам УВУ, Меценатам, Добродіям і Жертводавцям на Фундацію Українського Вільного Університету, Духовенству Українських Церков, Установам, Молодечим і Студентським Організаціям та всьому Українському Громадянству

бажає

Екзекутива і Дирекція Фундації Українського Вільного Університету

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
203 2nd Avenue • New York, N.Y. 10003

З Різдвом Христовим
З Новим Роком
та
Святим Йорданом

бажає

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

Меценатам, Добродіям, усім Членам та Жертводавцям

УПРАВА та АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

При цьому закликаємо тих, які ще досі не є його членами, вписатися в членство Українського Музею і піддержати цю культурну станицю.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

203 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й. 10003 Тел.: (212) 228-0110

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ

щиро вітаємо всіх наших ВШановних Гостей, Симпатиків і Приятелів, і сердечно дякуємо їм за їхню прихильність, виродумілість, за підтримку та відвідування нашої Оселі.

ВСІМ ПРАЦІВНИКАМ СОЮЗІВКИ, ЧЛЕНАМ І УРЯДНИКАМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, БАЖАЄМО УСЬОГО ДОБРА, ЩАСТЯ, ЗДОРОВ'Я І НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ У НОВОМУ РОЦІ.

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

УПРАВА СОЮЗІВКИ

TO ALL OUR GUESTS AND FRIENDS WHO PATRONIZE OUR ESTATE AND TO ALL EMPLOYEES AND TO ALL MEMBERS AND OFFICERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION WE EXTEND

BEST WISHES FOR

A JOYOUS CHRISTMAS
A HAPPY NEW YEAR!

SOYUZIVKA

Христос Рождається!

Дирекція Українського Освітньо-Культурного Центру в Філядельфії, Па.

бажає

Ієрархіям Українських Церков, Громадським Установам, своїм Членам та всій Українській Спільноті тут і на Рідних Землях

Веселих та Щасливих Свят Різдва Христового та Нового Року!

Також при цій святочній нагоді, Дирекція складає щиру подяку своєму Членству та жертводавцям за матеріяльну підтримку і закликає все Громадянство Філядельфії до членства та співпраці.

Адреса УОКЦентру:

UKRAINIAN EDUCATIONAL AND CULTURAL CENTER
700 Cedar Road ■ Philadelphia, Pa. 19111

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці

Всім Мистцям-Українцям, Любителям мистецтва і всьому нашому Громадянству

з нагоди РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО

бажаємо

ЗДОРОВ'Я, ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

Управа

Христос Рождається!

З Різдвом Христовим
і Новим Роком

щиро вітаємо
Колег-Учителів,
Учнів Їхніх Батьків,
Батьківський Комітет
та всіх Приятелів

УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Христос Родився! *Славіте Його!*

Президія УМІ

Щирі побажання Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

пересилає

усім своїм Членам, Симпатикам, Прихильникам, Спортовим Централям СУАСТ і УСЦАК, Братнім Спортовим Товариствам та всьому Українському Громадянству —

Управа Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку

З РОЖДЕСТВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ

найкращі побажання Блаженнішому Патріярхові о. Йосифові, Високопреосвященнішому Владиці Мстиславові, Ієрархам і Духовенству Українських Церков, Начальному Пластунові, Головній Пластовій Раді і Булаві, Крайовій Пластовій Раді і Старшині, Членам Пластприяту, Дирекції Пластової Фундації, Батькам Пластової Молоді, всім Пластунам і Пластункам та вьому Українському Громадянству

складає

Станична Пластова Старшина
Управа Гуртка Пластприяту
Осередок Праці УПСеніорів
і Старшого Пластунства
в Ню йорку

УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНО-ХАРИТАТИВНА СЛУЖБА

колишній Український Червоний Хрест на чужині

з нагоди Різдва Христового та Нового Року

шле

Найщиріші Побажання Веселих Свят і Щасливого Нового Року!

Високопреосвященнішим Ієрархам і Всечеснішому Духовенству Українських Церков, Українським Науковим Установам, Товариствам, Молодечим Організаціям, Шкільній Молоді, Прихильникам і Добродіям, нашим Жертводавцям, Збірщикам, Самопомочі враз із Відділами, Жіночій Допомоговій Організації враз із Відділами, Лікарським Товариствам, Українській Пресі, Представництвам, Станицям, всьому Членству УМХС та всій Українській Спільноті на чужині і в Рідному Краю.

Рада і Управа УМХС

Мюнхен, грудень 1981

Філядельфійський Відділ УПТовариства вибрав нову управу

У неділю, 28-го листопада ц.р., в залі УСО „Тризуб", відбулися звичайні Загальні збори Філядельфійського Відділу Українського Патріярхального Товариства. Зборами проводила Президія у складі: інж. Юліян Головчак, предсідник, д-р Юрій Бережницький, секретар. До почесної президії запрошено о. митрата Зенона Злочовського, о. Маріяна Процика, д-ра Леоніда Рудницького.

Після молитви, яку провів о. митрат З. Злочовський, хвилини мовчанки для вшанування пам'яті померлих членів Відділу та прийняття порядку нарад, предсідник Зборів попросив до слова д-ра Л. Рудницького, який коротко поінформував присутніх про найновіші події у нашій Церкві.

Бесідник згадав про недавно опублікований лист кардинала Рубіна до наших владик і відповідь Блаженнішого Патріярха Йосифа, післану на руки префекта Конгреґації для Східніх Церков. Після цього він зосередився головно на оцінці коментаря до згаданих листів, який появився в жовтневому числі офіціозу Апостольського Екзархату УКЦ у Великій Британії, „Церковні Вісті",

Далі Збори проходили звичайним порядком, у висліді вибрано нову Управу Відділу в складі: Ілярій Мазепа, голова, та 16 членів (в азбучному порядку): Стефанія Бережницька, Дам'ян Береза, Ярослав Білинський, Юліян Головчак, Юрій Гораєцький, Іван Дзівак, Григорій Коцур, Галина Крохмалюк, Уляна Кулиняк, Володимир Медуха, Осип Петрович, Леонід Рудницький, Дарія Слонська, Нестор Сум, Степан Чорпіта; Контрольна комісія: Роман Ярош — голова, Іван Куземський, Мирослав Субтельний — члени. Товариський суд: Іван Крих — голова, Володимир Кліш, Люба Любомир — члени.

На кінець Збори одноголосно схвалили резолюції, які підготовила Резолюційна комісія у складі: д-р Л. Рудницький, мґр М.Субтельний, д-р С.Бережницька, проф. В.Винницький, проф. М.Лабунька.

У п'ятьох резолюціях учасники Зборів висловили відданість Патріярхові Йосифові; скритикували згаданий лист кардинала Рубіна; схвалили гідну відповідь Патріярха, звернулись до всіх Владик Помісної УК Церкви із закликом стати в обороні прав нашої Церкви та підтримати заходи Патріярха щодо закріплення патріярхального устрою; засудили виступи Владики Августина Горняка в Англії та схвалили працю Українського Патріярхального Товариства в ЗСА.

Стефанія Бережницька

Веселих Свят!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
РІДНІ і ПРИЯТЕЛЯМ
бажає

Богдан Мак з Родиною

Веселих Свят і Щасливого Нового Року

Родині, Приятелям і Знайомим
бажають

Любов М. і Мирослав Роговські

Ірвінґтон, Н. Дж.

Усім Центральним Організаціям та їхнім Відділам членам ЗУАДК-у, усім Організаціям та усім Приватним Особам — добродіям ЗУАДК-у, усім Жертводавцям на харитативну діяльність ЗУАДК-у, та усім нашим Братам і Сестрам в Україні і поза Україною сущим —

мирних і радісних Свят Різдва Христового,

кріпкої віри у велике і неминуче Різдво Української Державности та щедрої наснаги у допомозі потребуючим Українським Братам і Сестрам

бажає

Екзекутива Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ

Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового 1983 Року

бажаємо

всім нашим Членам, і Симпатикам, які жертвують і підтримують

Державний Центр Української Народної Республіки — Відділ м. Рочестер, Ню йорк

ГРИГОРІЙ ТРИГУЛА, голова — **ТЕОДОР БАБЮК**, заступник
ПАВЛО ПРОКОПЕНКО, секретар

Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового 1983 Року

бажає всім своїм Приятелям

Українська Музична Фундація

Український Хор „ДУМКА" в Ню Йорку

бажає

Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року!

Дорогому Членству та цілій Українській Громаді і при цій нагоді складає щиру подяку за довголітню підтримку і співпрацю.

Зі Святами
Різдва Христового
і Нового Року

найкращі побажання багато радости, сонця й успіхів своїм Членам, Приятелям, Симпатикам та Дружнім Клюбам

складає

Управа Карпатського Лещетарського Клюбу

Христос Рождається!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині, Приятелям і Знайомим по обох сторонах океану
бажають

Наталка і Володимир Клапіщаки з родиною

У празник Христового Різдва
та з Новим Роком
щирий привіт й побажання
Радісних Свят
бувшим В'язням совєтських тюрм, їхнім Родинам та Українському Громадянству
складає

Філядельфійський Комітет Оборони Національних та Людських Прав України

UKRAINIAN HUMAN RIGHTS COMMITTEE
P.O. Box 7101 • Philadelphia, Pa. 19117

З нагоди Рождества Христового

бажаю всім людям доброї волі у цілій діяспорі

Веселих, Щасливих та Здорових Свят

а з нагоди 70-ліття ПРОТИАЛЬКОГОЛЬНОГО і ПРОТИНІКОТИННОГО ТОВАРИСТВА

„ВІДРОДЖЕННЯ"

Замість писемних побажань — закуповую 50 альбомів бл. п. Василя Курилика та 40 книжок "Nationalities in USSR", збірна праця під редакцією проф. Степана Горака для розсилки по бібліотеках, університетах та наукових установах.

Потрібно ще 100-200 інтеліґентних передплатників "Nationalities Paper", що коштують лише 12.00 дол. річно і передплату прошу пересилати на адресу: 216 D Coleman Hall, Eastern Ill. University, Charleston, Ill. 61920.

Ми віримо, що потрібна скількість передплатників зголоситься та піддержить добре діло.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ! СЛАВТЕ ЙОГО!

МИКОЛА ЦЕНКО з РОДИНОЮ

З нагоди
Різдва Христового
і
Нового Року
Веселих Свят
бажає всім

ОРКЕСТРА „ЧЕРВОНА КАЛИНА"

ОКСАНА, РОСТИК, ОРЕСТ, ОРЕСТ, БОРИС, ОЛЕГ, ОЛЕГ і РОМАН

CHERVONA KALYNA PRODUCTIONS
P.O. Box 161, Station "A" ■ Flushing, N.Y. 11358
(212) 357-5721 — (201) 687-3146 — (203) 261-2912

Дирекція Українського Народного Дому в Ню Йорку

— б а ж а є —

усім Уділовцям, Установам і Організаціям, які мають в УНДомі свої постійні домівки, всім, що користають із ль УНДому та всім ВШ. Гостям нашого Ресторану та Клюбу „Лиса Микити" і всій Українській Громаді Ню Йорку

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

та

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

140-142 Second Ave. — NEW YORK, N. Y — GR 3-5289

Христос Рождається!

З празником Різдва Христового, Новим 1983 Роком та Святим Йорданом

вітає та поздоровляє усіх Меценатів, Співбудівничих, Жертводавців та Ентузіястів побудови Українського Національно-Релігійного Центру в Люрді, бажаючи їм усім

Веселих Свят та кріпкого здоров'я!

о. ВАСИЛЬ ПРИЙМА

Парох та Голова Будівельного Комітету

Христос Народжується! *Славмо Його!*

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ

ВСІХ СВЯТИХ

в НЮ ЙОРКУ, 206 Схід 11-та вулиця

Дорогих наших Парафіян, Прихожан і Приятелів

вітаємо сердечно

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ 1983-ім РОКОМ!

Парох: **о. Протопресвітер ІВАН ТКАЧУК**
Голова Параф. Уряду: **М. СОСНИЦЬКИЙ**
Секретарі: **МАРІЯ БОДНАР і ІВАН МАКАРИК**

КОЛЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МАРІЯНИ у Дейтоні, Огайо

бажає

усім Приятелям, Прихильникам, Жертводавцям, а теж усім Тим, яким на серці збереження культурного вияву й надбання на тлі культу Богородиці в Україні й діяспорі, а які не мали ще досі нагоди особисто прихилитись своєю увагою і великодушністю нашому проєктові —

Найкращих Свят Різдва та Щасливого Нового Року!

КУМ

ШКОЛА КОБЗАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА в НЮ ЙОРКУ

щиро вітає

з Різдвом Христовим та Новим Роком

Владик і Духовенство Українських Церков, усіх Бандуристів у вільному світі розсіяних і на Україні та Любителів бандури, в зокрема Жертводавців і Добродіїв нашої Школи та всіх Українців у вільному світі і на Батьківщині.

Управа Школи

Український Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку

щиро вітає

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ

всіх Членів Клюбу, Учасників та Гостей п'ятницевих вечорів і Прихильників.

УПРАВА

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Великого Ню Йорку

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

передає цією дорогою
З НАГОДИ ВЕЛИЧНЬОГО ПРАЗНИКА

Христового Різдва та Нового Року

щирі привітання та побажання Їх Блаженству Верховному Архиєпископові Кардиналові Йосифові, Високопреосвященнішому Митрополитові Мстиславові, Високопреосвященнішим і Преосвященнішим Ієрархам Українських Церков, Високопреподобному і Всечесному Духовенству та Українському Громадянству Великого Ню Йорку — зокрема Проводам і Членству тих наших організацій і установ, що виказали своє зрозуміння і свою відданість для релігійно-церковних і національно-громадських потреб і співпрацювали із проводом нашої Української Громади для добра нашої Рідної Української Церкви та нашого Народу.

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІМ ЙОГО!

ЗА УПРАВУ КОМІТЕТУ:

Михайло Шпонтак, голова

Осип Рожка, секретар — **Микола Хоманчук**, касир

Христос Рождається!

Вітаємо наших Приятелів
з Різдвом і Новим Роком
та пересилаємо Їм
оцим найкращі побажання.
Замість висилки святочних
карточок, складаємо на НТШ
50.00 дол. і заохочуємо Їх
та загал Громадянства
відновити давню традицію
і робити те саме.

Ірена і Ярослав ПАДОХИ

Рідним, Приятелям та Знайомим
Веселих Різдвяних Свят
та Щасливого Нового Року
— бажає —
д-р Надія й інж. Ігор
Кмети з Родиною

Веселих Свят Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року!
Рідні, Приятелям та Знайомим
бажають
Ліда і д-р Роман Смики
з Мамою і Синами

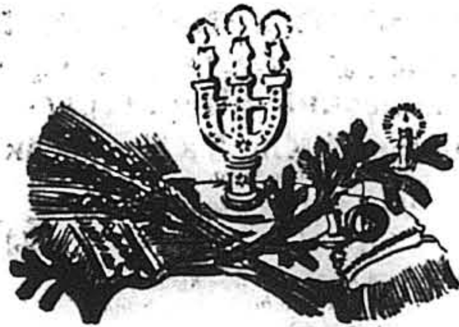
ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині на Батьківщині, Приятелям та Знайомим
бажають
Д-р БОГДАН і МАРІЯ БАБІЙ

З Різдвом Христовим
та Новим Роком
вітаємо
наших Рідних, Приятелів та Прихильників і бажаємо
Веселих Свят та Щасливого Нового Року!

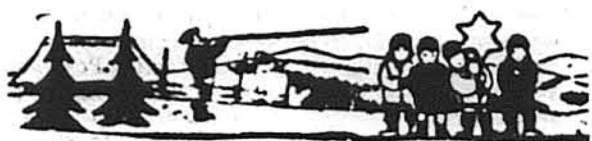
УКРАЇНСЬКІ ПЕНСІОНЕРИ!
Чи Ви не заслужили на спокійне життя в пагідному кліматі, за дешевші кошти, на соняшній Флориді? Маємо **ЩЕ** до продажі помешкання в українській дільниці, близенько моря.
Радо подамо докладніші інформації:

Михайло і Ольга Ковальчук
7765 Tatum Water Way Dr., Miami Beach, Fla. 33141
Tel.: (305) 861-3827

Осип і Марія Сохор
319 80th St., Miami Beach, Fla. 33141
Tel.: (305) 868-2026

Веселих Свят Різдва Христового
і Щасливого Нового Року!
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
бажають
Д-р ПЕТРО і ЛІЛЯ КОЗІЦЬКІ
з дітьми
ЛІЛЕЮ, ЛЯРИСОЮ і ПЕТРУСЕМ

Веселих Свят!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Рідні, Приятелям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
Олена Гентіш

Родині, Приятелям і Знайомим найсердечніші побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО,
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
та сповнення всіх мрій — бажають
Марія і Богдан Робаки з дітьми і внучкою Піліяною

НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
з нагоди
Різдва Христового та Нового Року
Рідним, Приятелям і Друзям
— пересилає —
д-р Василь Кіналь
з Родиною

Радісних Свят Різдва Христового
Щасливого Нового Року!
бажають
д-р Богдан, Леся, Аріядна,
Андрій і Діяна
Нички

Д-р Марія Ярославська
Щиро вітають всіх Друзів та Знайомих
з Різдвом Христовим
та Новим Роком
(212) 662-5181 (516) 281-3261

Христос Раждається!
Веселих Свят Різдва Христового
і
Щасливого Нового Року!
бажає
ПАВЛО П. ПОЛИНЯК
Кейтонсвіл, Мд.

Рідні, Приятелям і Знайомим
Веселих Свят Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року!
бажають
д-р Володимир і Лідія
Мартинці з Рідньою
Гантер, Н. Й.

Христос Рождається!
Рідні, Приятелям і Знайомим
Веселих Свят
і Щасливого Нового Року
бажають
д-р Роман, Лідія і Юліяна
Осінчуки

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
Рідним, Приятелям та Знайомим
бажають
д-р Богдан і Марія
Макарушки
Вруклин, Н.Й.

Веселих Свят!

З нагоди
СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО і НОВОГО РОКУ
Родині, Приятелям і всім Знайомим всього найкращого
бажають
Зенон і Ольга Машталері з родиною

ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім Рідним, Приятелям і Знайомим бажають
Катруся, Атанас, Богдан і Ігор Кобрин, Стетен Айленд, Н. Й. ЗСА
Марія-Люба Кобрин-Гірак з мужем Михайлом і дітьми Галею і Юрчиком, Воллесбург, Онт., Канада
Олесь-Зенон Кобрин, Голівуд, Флорида, ЗСА

ВЕСЕЛИХ, ЩАСЛИВИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО і НОВОГО РОКУ
Рідні, Приятелям і Знайомим бажає
Параскевія Витвицька (Пріся)

З нагоди
Різдва Христового і Нового Року
Рідним, Знайомим і Приятелям
ЩАСЛИВИХ і РАДІСНИХ СВЯТ
бажають
Ігор, Наталка, Андрій, Меляся
і Маркіян Соневицькі
і Ольга Соневицька

З Різдвом Христовим найщиріші побажання
Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
РІДНІ і ЗНАЙОМИМ
пересилають
д-р Остап і Зеня Баран
з Родиною
Ню Йорк, Н.Й.

З НАГОДИ
Свят Різдва Христового
і Нового Року
Рідним, Приятелям і Знайомим
сердечні бажання
— пересилають —
Михайло, Ірина і Ігор
Морози

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ З НАГОДИ
Свят Різдва Христового
і
Нового Року
Родині, Приятелям і Знайомим
пересилає
д-р Мирослав Бих
з Родиною

З нагоди
Різдва Христового і Нового Року
щирі побажання Радісних Свят, кріпкого здоров'я і всего добра Родині, Приятелям і Гостям мотелю "XENIA"
бажає
ОЛЬГА КОБЗАР з ДІТЬМИ
"Xenia" Motel, Hunter, N.Y. 12442

РАДІСНИХ СВЯТ
Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року
Рідним, Приятелям, Пацієнтам і Знайомим
щиро бажають
Д-р ЛЮБОМИР, ОКСАНА
і РОКСОЛЯНА КУЗЬМАКИ

Христос Рождається!

З Різдвом Святим і Новим Роком
найщиріші побажання
Веселих і Щасливих Свят
НАШИМ РІДНИМ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
складають
Квітка, Катя, Юрко, Марчик і Петрусь
Стецюки
Марія Підгородецька

Веселих Свят
і
Щасливого Нового Року!
Рідні, Приятелям, Клієнтам
бажають
власники „КРИМУ" і „ТАМАРИ"
Вайлдвуд, Н. Дж.
Д-р Ярослав і Стефанія
Бернадини
104 E. Aster Rd., Wildwood Crest, N.J. 08260

Рідні, Друзям та Знайомим
НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
пересилають
д-р Юрій, Віра, д-р Леся
і Марта Кушнірі

Родині і всім Знайомим з нагоди
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
Веселих Свят та Щасливого Нового Року!
бажають
д-р Іларіон і Рома Чолгани
з Рутою і Калиною
і Марія Жовнірович
Мирослава і Лярко Чолгани

Веселих Свят
та
Щасливого Нового Року!
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ, ЗНАЙОМИМ
та
ШАНОВНИМ ПАЦІЄНТАМ
— бажає —
д-р Юліян Гной
з Родиною

РІДНИМ, ДРУЗЯМ і ЗНАЙОМИМ
Веселих Свят
і Щасливого Нового Року
бажають
д-р Іван і Наталія
Макаревич

З Різдвом Христовим
та Новим Роком
НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
пересилають
д-р Климентій та Ольга
Стефанія Рогозинські

****
РІДНИМ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
Веселих Свят Різдва Христового
і
Щасливого Нового Року
бажають
Д-р БОРИС і ІРИНА ДИБКО-
ФИЛИПЧАКИ
400 Passaic Ave., Passaic, N.J. 07055 (201) 778-0700

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ ***Веселих Свят та Щасливого Нового Року***
Родині, Покупцям, Знайомим
бажають
Юліян і Марія Бачинські
власники **EAST VILLAGE MEAT MARKET, INC.**

139 – 2nd Avenue
(Між 8 і 9 вул.)
NEW YORK CITY

Tel.: CA 8-5590

З Різдвом Христовим
З Новим Роком
та Святим Йорданом

Веселих Свят Різдва Христового
і Нового Року
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
бажають
д-р Ярослав, Оля і Місьо
СТАВНИЧІ
Ра ·офорд, Н. Дж.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
Рідним, Приятелям та Знайомим
бажають
д-р Віталій, Олександра, Олена та Володимир Богданів

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
Рідні і Знайомим
бажає
д-р Олекса Лятишевський
з Родиною

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині, Знайомим
бажають
ТЕОДОР і СТЕФАНІЯ ЛЕШКО
зі сином **ЯРОСЛАВОМ**, синовою **АЛЛОЮ**
і внучкою **АДРІЯНОЮ**

Світова Координаційна Комісія Наукових Товариств і Читалень ім. Едварда Стріхи
вітає
всіх Українських Патріотів національно-традиційним
нашим
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

З Різдвом Христовим і Новим Роком
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ та ЗНАЙОМИМ
Веселих Свят та Щасливого Нового Року
бажають
ЛЕВКА І РОМАН КРУПКИ

Рідні, Приятелям та Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ — бажають
ЗЕНЯ І ІВАН БУНДЗЯКИ
з синами АЛЕКСАНДРОМ І ІЗИДОРОМ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині, Приятелям і Знайомим — бажають
Осип і Марія Мороз
зі синами **Андрієм і Мироном**

РОДИЧАМ І ПРИЯТЕЛЯМ
З ДНЕМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО і НОВОГО РОКУ
бажаю
ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ВСЬОГО НАЙКРАЩОГО!
Ірина ЖУКОВСЬКА

Христос Родився! Славіте!
РАДІСНИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Приятелям і Знайомим бажають
д-р Степан І Ольга Куриласи

Всім Рідним, Приятелям і Знайомим
найщиріші побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
Осип І Юстина Головацькі

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
Рідним та Знайомим в розсіянні і тут
Б. І. І Ю. Вертипорохи

ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
своїм Дітям, Внукам, Правнучці та своїм Приятелям
бажає
Монтреаль, Квібек, Канада **Анна Бачинська**

Христос Рождається!

РОДИНІ, ДРУЗЯМ та ПОБРАТИМАМ
бажаємо
ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Наталка і Петро Войновські

РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ, ГОСТЯМ ВАКАЦІЙНОЇ ОСЕЛІ та ЗНАЙОМИМ
Веселих Свят Різдва Христового
і
Щасливого Нового Року
бажають
НИКИФОРЯКИ
ГАНТЕР ДЕТРОЙТ

З Різдвом Христовим і Новим Роком
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
щирі побажання
Веселих і Щасливих Свят
пересипають
Микола і Александра Крумшини
з родиною
Йонкерс, Н. Й.

Радісних Свят Різдва Христового
та
Щасливого Нового 1983 Року
щиро бажаю
Приятелям, Прихильникам творчости письменника
ЗОСИМА ДОНЧУКА
та звертаюсь традиційним привітом:
Христос Рождається!
ЛАРИСА ДОНЧУК
5328 N. Marvine St., Philadelphia, Pa. 19141

Веселих Свят
і Щасливого Нового Року!
бажає
АДВОКАТ
GEORGE B. KORDUBA
985 Paulison Ave., Clifton, N.J. 07011
(201) 546-6000

Веселих Свят!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім Членам УАЖДО, Родині, Приятелям
бажає
Ольга Томашівська
Замість святочних карток, складаю 10.00 дол. на збірку під гаслом „Діти Дітям".

ІЗ РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
та НОВИМ РОКОМ
вітають Рідних, Приятелів та Знайомих
ВІРА Й РОМАН ЗАПУТОВИЧІ
Hillsdale, N.J.

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
— бажають —
д-р дентист
М. Крижановський
з Родиною —Кергонксон

З Різдвом Христовим і Новим Роком
РІДНИХ, ПРИЯТЕЛІВ і ЗНАЙОМИХ
щиро вітають
СТЕФАНІЯ, ТЕОДОР, МИРОСЛАВА
МИРОШНИЧЕНКИ
і
ГАЛИНА, ЛЮБОМИР КУЗЬМИ

З Різдвом Святим і Новим Роком
найщиріші побажання
Радісних та Щасливих Свят
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
пересилають
д-р Любомир, Арета, Любослав
і Андрея Ворохи
Різдво, 1983 Ню Йорк, Н. Й.

УКРАЇНСЬКА
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
„САМОПОМІЧ"
в Ню Йорку
вітає
з Радісним Празником
ХРИСТОВОГО РІЗДВА
та
НОВОГО РОКУ

наших Рідних, що в неволі на Рідних Землях стрічають те Свято, та всю Українську Спільноту розсіяну по різних країнах вільного світу, зокрема Тих Усіх, що об'єднані під кооперативним прапором, зміряють до розбудови господарського сектора — так важливого в житті кожного народу.

Дружній привіт для Тих, що стоять у проводі наших Українських Кооперативних Станиць, Краєвим Кооперативним Проводам — зокрема Централі Українських Кооператив в Америці, та нашій Світовій Централі — Українській Світовій Кооперативній Раді!

В ЄДНОСТІ — СИЛА!
В КООПЕРАЦІЇ — НАША БУДУЧЧИНА!

Христос Рождається! Славім Його!

ЗА ПРЕЗИДІЮ:

Адв. РОМАН ГУГЛЕВИЧ — президент
Д-р ІВАН ФЛИС — секретар

З нагоди
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
НОВОГО РОКУ
щиросердечні привітання і найкращі побажання Єпископатові, Духовенству, Монашим Чинам, всім вірним Українських Церков, Клієнтам, Родині, Працівникам, Приятелям та Знайомим
пересилає
ВІДОМА УКРАЇНСЬКА СТУДІЯ:

MAKARENKO STUDIO, INC.
344 Sommerville Place
Yonkers, New York 10703

Office: **(914) 423-5008** • Студія: **(914) 968-7673**

Яка виконує по-мистецьки декоративне розмалювання церков, малювання і реставрація ікон, плащаниць, іконостаси, вітражі.

Проєктування, оформлення і вставлення мозаїки та різні замовлення з мармуру.

Вітаємо
з Різдвом Христовим
і бажаємо
Щасливого Нового Року!
Андрій, Стефанія, Дзвінка, Андрійко,
Данилко, Ярко ДОБРЯНСЬКІ

З Різдвом Христовим,
Святим Йорданом
і Новим Роком
поздоровляє
ВСІХ ВШ. ПОКУПЦІВ, ПРИЯТЕЛІВ та ЗНАЙОМИХ
АРКА в НЮ ЙОРКУ

З Різдвом Христовим
З Новим Роком
та Святим Йорданом
благослови Боже
Здоровлям
-Щастям
-Любовію
-Добром.

Щирі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині, Шановним Відборцям, Покупцям, Знайомим
та Друзям Дивізійникам
бажає
Роман Іваницький з дружиною **Леною**
(DELTO EUROPA CORP.)
ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ
318 East 9th Street ■ New York, N.Y. 10003 ■ (212) 228-2266

Нові меценати Фундації УВУ

Стефанія і Юліян Монастирські

Фундація Українського Вільного Університету в Америці повідомляє, що панство Стефанія і Юліян Монастирські із Парми, Огайо, пожертвували 10,000 дол. на Фундацію УВУ. Це княжий дар свідомих і жертвенних українських громадян-патріотів на наукові і виховні цілі. Дар людей, що належно розуміють ролю і завдання та потреби української вільної науки поза межами батьківщини та зі своїх заощаджень щедро жертвують для неї.

Наші меценати-пані Стефанія, родом з села Затурина, Підгаєцького повіту, і пан Юліян з Кіданова, Бучацького повіту, після довгої мандрівки скитальськими стежками прибули до Америки, де згодом поселилися напостійно в Клівленді. Юліян Монастирський від 1949 року працював у фабриці гуми в Балтиморі, а після переїзду від 1953 року до виходу на емеритуру в 1976 році—у фабриці Форда в Клівленді. Меценати Монастирські—це життєрадісні, жертвенні і практичні громадяни, що і видно з їх листа з 2-го жовтня м.р. до Фундації УВУ, в якому вони коротко з'ясовують своє рішення створити стипендійний фонд при Фундації УВУ.

„По волі чи неволі опинились на чужині і зараз вже 70-ка стукнула з гаком", пише Ю. Монастирський і жартівливо додає, що „якщо чоловік дасть дуба, то навіть і пес не гавкне, а хотілось би хоча яку дрібничку залишити на добру ціль. Тому і рішили зложити 10,000 дол. на Фундацію УВУ. Відсотки зі зложеної суми призначувати на стипендії щорічно для одного студента, що буде студіювати щонебудь із українистики".

Родинне рішення створити свій стипендійний фонд при Фундації УВУ вважаємо не тільки висловом довір'я чи апробатою цілей Фундації УВУ, але перш за все, своєрідним признанням і заохотою до дальшої напоолегливої праці для добра батьківщини. Тобто, при допомозі Фундації УВУ— рощення нової зміни для шкіл українознавства, суспільно-громадських, релігійних і наукових українських установ чи організацій у діаспорі.

З метою утривалення цього княжого дару, згідно з бажанням жертводавців, Фундація УВУ покликала Постійний Стипендійний Фонд ім. Стефанії і Юліяна Монастирських. Тільки з відсотків їхнього Фонду, щорічно будуть українські студенти одержувати фінансову допомогу на студії українистики, так конче потрібної для вироблення і вдержання національної свідомости в дорозі до великої мети.

Достойним меценатам вільної української науки (зокрема панові Юліянові, який щойно вдало перейшов операцію), бажаємо кріпкого здоров'я і просимо Всевишнього, щоб дозволив їм ще довгі роки прожити і служити українській громаді гідним прикладом до наслідування.

Петро Ґой

КОМІСІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена, що має зайнятися справою розгляду можливостей для виробу ракет далекого засягу типу MX буде працювати під проводом Брента Скавкрофта, який був раніше дорадником для справ безпеки у Білому Домі. Крім нього до комісії мають увійти також колишній секретар оборони Геролд Бравн і колишній секретар закордонних справ Александер М. Гейґ, мол.

Вісті з Релігійно-Культурного Осередку у Ворм Мінерал Спрінґ — Норт Порт

У суботу, 20-го листопада 1982 року д-р Павло Сеница виголосив в нашій громаді Ворм Мінерал Спрінґ — Норт Порт, Флорида, першу частину своєї доповіді — „Боротьба за Український Університет за Австро-Угорської монархії". 27-го листопада він виголосив другу частину цієї цікавої доповіді на тему „Боротьба за Український Тайний Університет за Польщі".

Доповідач докладно накреслив невідрадні обставини, які існували в Польщі у періоді від 1872 до 1918 років, а зокрема під окупацією версальської Польщі в 1919 - 1925 роках, на канві яких докладно з'ясував працю Українського Тайного Університету від 1921/22 - 1925 років. Доповідь була виголошена з питомою ерудицією історичного дослідника з нагоди 60-ліття УТУ та 100-ої річниці народження д-ра Мар'яна Паньчишина, науковця-лікаря, мецената українського студентства, професора і ректора львівського університету у Львові під час німецької окупації в 1941-45 роках.

Середа, 8-го грудня, була святочним днем з нагоди відвідин шановного гостя з Риму Архимандрита Отців Студитів о. д-ра Любомира Гузара. Після того, як дорогого гостя привітав голова громади Володимир Різник, о. Гузар відправив Молебень з митратом Т.Форостієм, о. крилошанином Б.Остапович, гостем з Торонто, Канада. Після привіту нашої культурно-освітньої референтки поетеси Лярисн Тимошенко та інж. П.Грабовича, який згадав у своїм спомині Слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького і давнє знайомство з о. д-ром Гузаром під час його душпастирської праці на Союзівці, голова управи В.Різник попросив о. Гузара до слова.

Отець Архимандрит виголосив перд численними зборами глибоко змістовну доповідь на тему „Св. Софія — релігійне Товариство Українців Католиків".

На початку своєї доповіді о. Гузар згадав про положення нашої Церкви під сучасну пору, про працю Блаженнішого Патріярха після приїзду до Риму та намагання об'єднати нашу помісну Церкву в патріярхаті. Згадав також про важливіших осіб у Ватикані, а зокрема підкреслив значення номінації Владики о. Марусина на секретаря Конгрегації для східніх Церков і важливу ролю, яку він відіграє у майбутньому для нашої Церкви. Він є одним з українців у ватиканському уряді, в той час, як за старання польського примаса Вишинського, майже в усіх урядах Ватикану є представники польської Церкви.

Потім о. Архимандрит докладно обговорив наміченну тему „'Свята Софія' — релігійне Товариство Католиків Українців", основником якого є Блаженніший Патріярх в 1970 році, а тепер він — президент і голова Ради Директорів корпорації „Св. Софії" у Римі й також у ЗСА. Отець Гузар підкреслив, що він ним є не зі становища уряду Патріярха, але як приватна особа. Отець Архимандрит докладно пояснив присутнім, що „Св. Софія" собою уявляє і яке її завдання. Він підкреслив, що „Св.Софія" — це не церковне Товариство Українців Католиків, але релігійне, і його завдання — допомагати і матеріяльно забезпечити тепер і в майбуньому існування, працю і розвиток патріярших інституцій та надбань Помісної Української Церкви, що їх відновив або створив Блаженніший Патріярх — Собор Святої Софії, Український Католицький Університет ім. св. Климентія у Римі з бібліотекою і з його науковими виданнями, колегією „Св. Софії" для питомців для України. Храм Жировецької Богородиці й свв. Сергія і Вакха, Патріярший Двір і манастир оо. Студитів. Отець Гузар згадав за правну сторінку „Св. Софії, а саме, що це Товариство є правно оформлене на підставі законів про корпорації у Ватикані та в італійському уряді, так що тепер і у майбутньому патріярше майно забезпечене. Він також пояснив, що такі товариства засновані у ЗДА у 1974 році та в інших країнах, як наприклад, у Бельгії, Канаді Аргентині, а вкоротці і в Австралії, згідно з місцевими правними законами про корпорації. Завданням того товариства в різних країнах є вести збіркову акцію, щоб постійний Патріярший фонд став твердою фінансовою базою патріярших надбань і інституцій. Під цю пору Патріярший фонд доходить до суми одного мільйона долярів.

Отець Гузар виразно підкреслив, що ідею „Св. Софія" Блаженнішого Патріярха повинні реалізувати всі українці, які є членами одної Церкви від часу хрищення України св. Володимиром у 988 році.

Після дискусії голова нашої соборної громади В. Різник подякував достойному гостеві за цінну доповідь, а присутні склали на патріярший фонд приблизно 1,000 долярів.

Д-р Володимир Е.Голіян
пресовий референт

Інж. Євген Дорош переобраний на голову ОБУЛІД-у

У суботу, 11-го грудня м.р., в приміщенні Українського Народного Дому в Ню Йорку 36-ті Загальні збори Об'єднання Українських Лісівників та Деревників (ОБУЛІД). При численній участі членів Товариства Є.Дорош відкрив Збори, привітав присутніх та попросив встати і хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять тих, які відійшли у вічність, а саме: св. п. інж. Гут Кульчицького, інспектора Р. Юркевича, інж. Я. Вариводу та дружину інж. П.Пясецького Ніну, яка була жертвою автомобільного випадку.

Предсідником Зборів був Дамян Геча, секретарював Іван Когут. До почесної президії запрошено сеньйора Анатолія Гудзовського. На внесок Контрольної комісії, яку очолив Петро Ушак, уділено абсолюторію уступаючій Управі, з признанням за великий вклад праці. На внесок П.Ушака одноголосно вибрано нову управу у такому складі: голова—Євген Дорош, секретар—Іван Когут, скарбник—Лев Пришляк; до Контрольної комісії увійшли Роман Яримович, Дамян Геча та Петро Ушак. До редакційної колегії перевибрано Я. Зубаля —головним редактором, та Є.Дороша—співредактором, а делегатом до УККА й надалі залишився Лев Пришляк. Переобраний голова Є.Дорош подякував за вибір й довір'я та пообіцяв солідно працювати для добра Товариства.

Після офіційної частини відбулась розвагова з участю членів Товариства, їхніх родин та запрошених гостей. Предсідник Зборів Д. Геча представив новообрану Управу та прочитав численні привіти, які були мило оплескувані.

Бенкетну частину продовжував тостмайстер Петро Ушак у дружній атмосфері, що типова для усіх імпрез ОБУЛІД-у. Із запрошених гостей можна було бачити представника ТУІА інж. Івана Заяця, який особисто передав привіт від братнього Товариства.

Є.Д.

Хроніка Українського Національного Музею у Чикаґо

Припадково трапляється почути вістку про певних людей, які люблються якоюсь ділянкою мистецтва і весь вільний час присвячують своєму замилуванню. Такі чутки доходили до нас про Петра Гасюка, уродженця зелених чарівних Карпат, що майстерним орудуванням різного роду долотами потрапить безформному кусневі липи надати тривимірної форми—зображення якоїсь птиці, звірятка, церковці, групи гуцулів у танці, славного Довбуша тощо.

Попрохали нашого гуцула Петра Гасюка, щоб виставив свої мистецькі досягнення у приміщеннях Українського Національного Музею. Він радо на це погодився, і громадяни Чикаґо мали нагоду і вдовілля запізнатися з його різьбою в дереві у днях 3-го, 4-го і 5-го грудня 1982 року. На виставці було 72 експонати.

З великої частини різьб зроблено прозірки зі звуковим ефектом та поясненням, що їх приготовили молоді прихильники мистця Роман Головко і Володимир Тюнь. Під час висвітлювання прозірок глядачі приємністю побачили гуцула з трембітою і почули тужливий голос трембіти.

Це була ще одна мистецька виставка в УНМ, але зовсім відмінна від попередніх, а хто не мав змоги її оглянути, той може тільки пошкодувати.

Невіджалувана мистецька втрата

Якраз минув один рік від 22-го грудня 1981 року, коли на українському Пантеоні, на православному цвинтарі св. Андрея у Савт Бавнд Бруку, виросла ще одна нова могила після віходу з цього світу нашого відомого мистця св. п. Петра Андрусева.

Дивним збігом обставин, Покійному майже напередодні своєї смерти, вдалося завершити два справжні досягнення — закінчити великих розмірів картину Хрищення України, над якою він працював малощо не повні три роки. Другим теж не менше вагомим здобутком була люксусово видана його мистецька монографія, видрукована у Римі, яку зредагував наш відомий мистецтвознавець Святослав Гординський. Може, якраз після основного перегляду вищезгаданої монографії, найкраще буде з'ясувати поняття, якого монументального формату мистцем був покійний Петро Андрусів.

Коротко перед смертю авторові цих р'ядків довелося говорити і довідатися про те, що мав у черговиї плянах ще створити Покійний. „Хочу ще намалювати, — як він це залюбки говорив, — картини із нашої історичної величі, як теж і геройські трагедії України...". Дещо із його задумів, як, для прикладу, „Голгофа України", залишив Покійний навіть у готовому і викінченому зарисуванні.

А далі продовжував св. п. П.Андрусів: — „Я хочу намалювати 'Бій під Полтавою' у трьох окремих картинах, що у деякій мірі змогли б нагадувати відому польську панораму 'Рацлавіце' Матейка."

На згадку про П.Андрусева неначебто насуваються думки про нього, як про вийняткового талановитого ілюстратора, і про те, що він зілюстрував чимало книжок, головним чином із питомою йому історичною тематикою. Варто теж вімітити, що Покійний також ілюстрував частково один із наших найкращих дитячих журналів поза батьківщиною „Веселку".

Однак, як бачимо, не судилося св. п. Петрові Андрусеву продовжувати свою творчість, обдаровувати нас своїм талантом, що погас у повному розгарі.

Промину швидко час, і всім тим, які знали цього справжнього мистця з Божої ласки — не віджалувати цієї незаступимої втрати.

Яр. Стеблецький

У Різдвяний...

(Закінчення зі стор. 2)

ходство, вже було темно. І мати і батько стояли при вікні, виглядаючи, думали, що сталось вже якесь нещастя, бо звичайно приходила я ще за дня. Все було вже готове. Я пішла вже в свою кімнату, щоб передягнутись і помити руки. За мною вийшла мама і сказала: „Приходили, щоб платити новий податок. Я ще не казала татові. Завтра після Служби Божої скажу. І ти не кажи."

Сумна й скромна була вечеря. Лише нас троє, а завжди бувало біля 20 осіб, мої матері сестри-вдови, їхні діти і нас семеро та служба, що завжди вечеряла з господарями. У нас не було ялинки і ми не співали колядок. Батьки майже не їли, тільки я захоплювалась борщем і варениками, голодна була та й хотіла мамі зробити приємність. Батько присунув свічку до себе і почав читати півголосом про Рождество Ісуса, а я розказувала мамі про школу, про Борисенка, що знову приїздив підслухувати під дверима. І ми дивувались, що жах перемінив людей у вислужників сатани.

Було вже по дев'ятій, коли наш кудлатий пес Босяк став гавкати, а за ним Мавка — малий ямник у хаті. Я вийшла на подвір'я і побачила двох вершників біля брами. Страх пройняв мене. І нараз почула ласкавий голос Борисенка: „Ми приїхали, щоб Вам заколядувати!" „Страх перемінився в радість, і я весело закликала — просимо гостей до хати! Батьки здивовано дивилися, коли я знайомила їх з районовими достойниками ненависного режиму. А вони бажали „щасливого Свят-вечора!". І зразу сумна вечеря перемінилась у веселу гостину. Вони цікаво розглядали картини і портрети предків, що були в їдальні. Розпитували. А Сергія Петровича цікавили полиці з книжками. На третій згори стояли побіч себе не лише твори Шевченка, Міцкевича і Пушкіна, але теж Гете і Шіллера, кожний в оригіналі, тому він запитав „А хто читає німецькі поезії? Мама моя відповіла: „Всі", а потім додала „Пушкіна читає моя донька. Вона студіює славістику, а ми, старі австріяки, любимо читати німецьких авторів". Тоді обидва почали пробувати свою німецьку мову. Володіли нею непогано. Приходство знову наповнилось веселістю, жартами і сміхом, якими непрошені гості понисувались.

Я на хвилину вийшла до своєї кімнати, щоб принести книжечку-пам'ятник і просити гостей вписати будь-яку проповідку чи жарт на спомин. Через хвилину, постукавши, ввійшов Борисенко. На кріслі була вишивана сорочка, яку я хотіла з нагоди Різдва подарувати Ксені для її чоловіка. Борисенко побачив її, приміряв до себе з запитав: „Чи не гарний з мене козак?"

— Я можу її Вам подарувати, — сказала я, але він не хотів дарунку, лише сказав: „Сергій хоче купити Ваші коні". Я швидко повернулася до їдальні, саме в хвилині, коли батько, вказуючи на мене, сказав: „Це її коні". Сергій Петрович сказав: „Я прийшов за ділом, хочу купити сиві коні, даю вам п'ять тисяч рублів".

Я дуже любила мою вихованку, білогриву Діяну, і вже раз охоронила її, а тепер заміняла на таку пропозицію і тихо сказала: „я дуже люблю того коня і не продам її за ніякі гроші !" Мій батько подивився на мене, а Сергій Петрович запитав: „Невже ж більше як батьків?" - Гості скоро попрощались і відїхали. Мій батько сказав: „Треба було продати". Я вийшла у свою кімнату, а мама прийшла, обняла мене, потішала: „Та ж він давав гроші на цей клятий культ-збір. Вони ж оба твої приятелі, а не ворог. Невже ж ти того не розумієш?".

Через три дні прийшли якісь військові старшини і забрали коні, давши посвідку на 500 рублів. Але моя Діяна вернулась до мене 23-го червня 1941 року, коли наступала німецька армія.

Різдво...

(Продовження зі стор. 2)

годні!

Виходимо з церкви. А тут біля мене викладач російської літератури. Знітився і зник у юрбі. От тобі, зустріч! Але на перехресті другої вулиці порівнявся зі мною: „Доброго ранку!" — Христос Родився!

— Ну, так це у вас — і замовк. А по хвилині додав: А про нашу зустріч там на сходах ніхто не повинен дізнатись...

• • •

Останнє Різдво на рідній землі. Члени Виховних спільнот молоді, колишні пластунки (Пласт був заборонений) вирішили улаштувати Святвечірні зустрічі для ранених вояків — українців. Тим, що приковані до ліжка, приносимо дарунки і вітаємо їх зі святами в шпиталі; тим, що вже на ногах, улаштовуємо святу Вечерю в приміщеннях Українського Центрального комітету. Входить їх до будинку з 50 чи 60 осіб, здебільшого молоді хлопці, обезсилені, пригноблені. На застелених довгих столах свічки, галузки смерічок і символічний калач. Починаємо Вечерю нашим традиційним „Бог Предвічний", а опісля побажання, колядування, скромна Трапеза.

Але обличчя гостей наче збайдужілі, трохи здивовані. Тільки у декого, у старших серед них, сліди зворушення, навіть сльози.

А Микола, журналіст із Києва, каже: — Я вперше в житті на такій зустрічі. Тільки дядько розказував мені про колишні різдвяні святкування, але тоді я ще був малою дитиною. Я спостерігав вас усіх, галичан, сьогодні: у вас зосередження і переживання тієї хвилини... Це річка Збруч... Нам треба її засипати взаємним спілкуванням, та найкраще подружжями; бував уже у таких „перемішаних" тут у Львові, це гарно. Але мені треба у шпиталь. — А потім він прощається. — На все добре!

— Христос Родився!

• • •

На чужині. Військове летовище біля Мюнхену, де працюють допоміжною силою наші хлопці-юнаки. Маю привітати їх з Різдвом Христовим від Українського Комітету у Відні і вручити дарунки. Але по дорозі наш поїзд збомбили і товарові вагони залишились у Лінцу. Пакунки доставлять пізніше.

Беру участь у таборовій святій Вечері. Адміністрація знає, що у юнаків сьогодні 6-го січня, Святий Вечір. До звичайної юшки додано м'яса, є навіть ялинка. Перед Вечерею молимось, колядуємо; тут і там перекидаємося спогадами, але святкового настрою немає. Серед нас представники адміністрації. Призначена на Вечерю година минає. Деякі юнаки дістають доручення відпровадити мене з летовища.

Темна непривітна ніч. Ідуть вони цілим гуртом зі мною; тепер розмова більш безпосередня, а над усе питання: Коли закінчиться війна; що буде з нами?

Кінець летовища.

— Шкода, що пані не хлопець, а то сховали б вас у бараку, щоб ви з нами відсвяткували наш Свят-Вечір. Маємо борщ і просфору. Священик нам принес!

Головний шлях уже близько. Подаємо собі на прощання руки. — Христос Раждається!

— Славіте Його!

Передо мною темінь ночі.

• • •

Табір переміщених осіб у Баварії. Довгі муровані військові бараки, переділені заслонами на окремі клітї, де кожна родина мала б знайти сякий-такий закуток.

Мешкаю з двома студентками, але вони виїхали на свята до своєї рідні. Прийшла саме з таборової каплиці. Ще в уяві звучать колядки, ще перед очима Різдвяна відправа, ще в згадці слова проповідника: „Пам'ятайте у це велике свято, родинне свято про всіх рідних, пригорніть самітних, простіть своїм недругам".

Із закутка, що проти моєї „дверей", підноситься заслона і у виході стає висока постать літньої людини. В руках — невеликий горщик:

— Дозвольте закип'ятити воду на чай. Бачив, маєте примус, я, знаєте, змерз.

— Будь ласка, — і запрошую сусіда сісти на єдиному кріслі.

Починаємо розмову найперше про сьогодення, а згодом сходимо й на давнє.

Зідхнув. І починає розповідь про своє життя: розкуркулення. Сибір. Втеча. Він військовик.

Я вже вдруге наливаю воду у горщик, а розповідь пливе і пливе. Що людина може пережити?

— Ну й засидівся! — Схопив свій горщик і зник за заслоною своєї клітки.

А у віддаленому куті великої залі брязкіт тарілок, колядки, дзенькіт скла. Співаються і світські пісні; вже і хрипкі голоси, фальшиві нотки.

• • •

Ми на поселенні. Різдво. Сидимо у просторій вітальні. Весело блимає ялинка іскорками світел. З нами наша приятелька. Колядуємо, згадуємо наших рідних і друзів в Україні і тих, що у таборах, на засланні, перечитуємо їхні листи. Різдвяний спокій у нас. А як у них?

Дзвінок у двері.

Наші знайомі цілою родиною: двоє малих дітей попереду, в руках квіти.

— Ми не колядники, — ми прийшли провідати вас із Різдвом Святим.

Сідаємо навкруги ялинки. І знову коляди, і знову нагадування таборових днів, і про сьогодення слово. Вони вже не пам'ятають давніх днів в Україні. Хвилини летять, пролітають. Вже й до церкви час, бо у 12-ій годині ночі торжественна Служба Божа. Тут такий звичай.

Відходять.

А в нас народжується думка: та невже ж це заповідь наближання двох поколінь.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ урядових чинників стан економіки в ЗСА поправився у місяці листопаді на 0,8 відсотка. До того причинився в першу чергу зріст продажу домів для поодиноких родин, який в тому місяці піднісся на 12 відсотків та вказує на значну поправу у будівельному промислі.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ФІНЛЯНДІЇ реорганізував свій уряд після того, як спілка лівих груп під проводом комуністів у вівторок, 28-го грудня, проголосувала в парляменті проти урядового законопроєкту збільшити видатки на озброєння і тим самим вийшла з урядової коаліції.

ПРЕЗИДЕНТ РЕҐЕН повідомив, що ЗСА не будуть оплачувати видатки ОН в сумі 1 мільйона долярів на рік. Експерти законодавства сказали, що це перший раз американський президент використовує право припинення фондів для ОН. Ця сума — це вклад ЗСА в оплату коштів на Комісію морського права.

ЛЕҐІСЛЯТУРА В НЮ ДЖЕРЗІ схвалила в останньому дні 1982 року підвищити стейтовий податок з продажу речей із 5 відсотків на 6, а податок від зарплатень, які виносять понад 50,000 долярів річно — на пів до одного відсотка. В цей спосіб уряд стейту Ню Джерзі думає покрити свої недобори.

Вашинґтонська громада відзначила 40-річчя УПА

Заходами Об'єднання Українців Вашінгтону відбувся 20-го листопада 1982 року в Нортвуд гайскул у Вітоні під Вашінгтоном дуже вдалий концерт у пошану сорокових роковин УПА.

Концерт відкрив його організатор інж. Володимир Демчук, голова Об'єднання, який представив доповідача інж. Степана Процика. Бесідник на основі ґенези й дій УПА підкреслив її історичну вагу у змаганні українського народу до волі, гідну величавого відзначення усією нашою громадою.

Мистецьку частину концерту розпочала Марія Ясінська-Мурована, відома співачка-сопрано, абсольвентка (з відзначенням) Віденської і Філядельфійської музичних академій, членка оперних ансамблів, солістка симфонічних оркестр, яка не раз виступала вже в Вашінгтоні й околиці та здобула собі тут заслужену популярність. Під акомпаньямент Джефрі Міллера вона проспівала „Українська земля" А.Рудницького, „Думка" Я. Степового й „Героям" А. Гнатишина.

Потім виступила молода фахова піяністка Ляриса Крупа, яку приємно було почути у нас уперше на такому загально громадському концерті. Досі тільки малому гуртові пощастило бути на її приватному виступі тут або на її публічних концертах в Консерваторії Пібоди в сусідньому Балтиморі. Це там осягнула Ляриса ступінь бакаляра, а потім у 1981 році магістра музики в ділянці фортепіяну, закінчивши перед тим з відзначенням Український Музичний Інститут Америки. Вона також навчалася на концертовому рівні у славних мистців-педагогів фортепіяна і камерної музики Америки, Італії, Франції й Австрії; виступала як солістка і в камерних концертах у згаданих та в інших країнах. Вона одержала численні нагороди, відзначення і стипендії. Л.Крупа заграла „Етюд-експромпт" А.Коломийця, „Прелюд" оп. 7 ч.1 Л.Ревуцького та „Скерцо" ч. 3 Ф. Шопена.

На закінчення першої частини популярний у нас і справді подиву гідний юний Ансамбль Бандуристів під керівництвом його творця і вчителя д-ра Ігоря Масника відіграв „Ой, горе тій чайці" М.Леонтовича, народну пісню „Повій, вітре" і „Гей, ну, хлопці" в обр. Теліги.

Другу частину почала Ляриса Крупа, яка заграла „Сонетто 123 дель Петрарка" і „Ля кампанелля" Ліста.

Марта Зелик, віднедавна тутешня громадянка, показала свій декляматорський талант, прорецитувавши по-мистецьки А.Курдидика „Стрілецька шапка".

М.Ясінська-Мурована проспівала пісню М.Дремлюги „Замела ніжні квіти земля", „Подайте вістоньку" С. Людкевича і пісню М.Фоменка „Любіть Україну", акомпаньювала їй Джефрі Міллер.

Юний Ансамбль Бандуристів—директор д-р Ігор Масник—закінчив цей успішний концерт і гідне відзначення роковин УПА, відігравши упівську пісню „Ллється пісня", Е.Садовського, „Писаний камінь" і „Гей, степами" О.Плешкевича в обробці І.Масника.

Мистецьке оформлення виконав мистець Л. Гуцалюк.

юст

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРТА АНДРЕЙКО, член УНС Відд. 59-го Т-ва Українська Січ" в Бриджпорті, Конн., померла 20-го листопада 1982 року на 71-му році життя. Нар. 1911 року в Янгставні, Огайо. Членом УНС стала в 1968 році. Залишила в смутку сестру Анну Опотез, сестру Катерину Павелко (Україна), брата Петра Безика (Польща). Похорон відбувся 23-го листопада 1982 року на цвинтарі Івана Хрестителя в Стретфорді, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!
Тарас Сливінський, секр.

ТЕОДОР ГАВРИЛЮК, член УНС Відд. 385-го Т-ва „Запорозька Січ" в Міннеаполісі, Мінн., помер 15-го листопада 1982 року на 58-му році життя. Нар. в 1924 році в Золочеві, Україна. Членом УНС став у 1950 році. Залишив у смутку дружину Анастазію, сина Мирона і невістку Оксану, внучку Таню, вуйка Петра Киця і кузинів Мирона, Володимира з родиною і Лесю, Ольгу Литвин з родиною, сестру Стефанію Буткевич з родиною в Польщі. Похорон відбувся 20-го листопада 1982 року на Ґетсеманськім цвинтарі в Міннеаполісі Мінн.

Вічна Йому Пам'ять!
Мирон Крамарчук, секр.